



---

# ANG BUHAY, ANG KATOTOHANAN, ANG DAAN

---

Ang Kuwento ng Buhay at Mga Ginawa ni  
Jesus ayon kay Apostol Juan



## ***PAUNANG SALITA***

Ang Kuwento ng Buhay at mga Ginawa ni Jesus ayon kay Apostol Juan ay isang bagong salin (2018) na hinango mula sa kumbinasyon ng orihinal na wikang Griego (Textus Receptus) at ang subok na totoo at walang kakupas-kupas na awtorisadong bersyon ng Biblia sa Ingles o King James Version ng 1611. Ang saling ito'y batay sa tagalog na ginagamit sa pang-araw-araw na buhay ng mga Pilipino sa kasalukuyang panahon.

Kung iyong mapapansin, ang nasa iyong mga kamay ay isa lamang aklat mula sa 66 pang aklat ng Biblia. Ang salitang biblia ay hinango sa Griego -'biblos' (Juan 20:30), na ang ibig sabihin ay 'aklat' o 'naisulat na aklat.' Samakatuwid ang ating Biblia o 'Biblos' ay binubuo ng marami at iba't ibang 'biblos' o mga aklat. Ang alam nating Biblia na mamahalin, makapal at mabigat dalhin ay, sa totoo lang, isang buong aklatan o librarya nang maituturing!

Ang isang mabuting mag-aaral ay gumagamit ng iba't ibang aklat upang lubusang matutunan ang isang paksa o aralin, ngunit hindi niya kayang basahin ang mga ito ng sabay-sabay sa iisang upuan. Isang nakakatawang larawan, aminin man natin o hindi, pero ang totoo, yan ang ginagawa natin sa kasalukuyan pagka dinadala natin ang ating malaking Biblia (aklatan) pag tayo'y pumupunta sa gawain o pagtitipon ng mga kapatiran. Walang masama dito pero hindi po ito praktikal kung iisipin natin. Salamat sa Diyos dahil mayroon na po tayong cellphones.

Bakit po ba sinabi natin na hindi praktikal o kailangang dalhin ang buong Biblia sa mga gawain at pagtitipon, bukod sa may cellphone na tayo kung saan maaari nating ilagay ang ating buong Biblia gamit ang mga apps; (1) Kung tayo po'y makakalimutin ay malamang na maiwanan natin ito saan mang lugar, sa cr o sa upuan. Ang masaklap nito, mabigat din sa bulsang bumili ng buong Biblia; (2) Kung ika'y di naman magtuturo sa isang pagtitipon o mangangaral, bakit pa

dadalhin ang buong Biblia kung ang magtuturo nama'y binabasa ang Biblia o di kaya'y pinapakita pa gamit ang proyektor at malalaking telebisyon sa loob ng simbahan? Ang mas mahalagang dalhin sa mga pagtitipong gaya nito ay ang bukas na pag-iisip o di kaya'y isang maliit na notebook at pansulat para di makalimutan ang mga natutunan at pwede pang balik-balikan. Kadalasan din naman, halos wala pang isang pahina ng Biblia ang babasahin ng magtuturo sa ganitong mga pagkakataon. At (3), Mabigat dalhin ang ibang Biblia lalo napo't sa mga kababaihan at may edad. May mga Biblia namang maliit at magaan pero hirap naman ang mga mata nating basahin ito. Siguro po'y isang malaking katanungan kung bakit po nililimbag ang buong Biblia ng sama-sama sa isang aklat at hindi hiwa-hiwalay. Bakit nga ba?

Ano po kaya ang mangyayari kung magkakaroon tayo ng hiwa-hiwalay na aklat ng buong Biblia sa ating mga tahanan? Sa palagay ko po ay mas magiging madali at nakaka-enganyo ang pagbabasa ng mga ito dahil sa mga sumusunod:

Una, madaling bitbitin; Pangalawa, hindi nakakatakot basahin para sa mga baguhan dahil hindi ito napaka-kapal at hindi napakalaki. Ang ating tinutukoy dito'y ang mga kabataan at bagong mananampalataya; Pangatlo, masarap magbasa dahil bawat aklat ay may kakaibang mensahe o di kaya'y pamagat na kakaiba sa lahat; Pang-apat, hindi natin kailangang magkaroon ng kanya-kanyang buong Biblia sa bahay dahil hindi naman natin binabasa ito lahat ng sabay-sabay. Halimbawa, kung ang hawak ko ngayon ay ang aklat ni Juan, ang aking maybahay ay pwedeng magbasa ng ibang libro gaya ng Genesis o di kaya, Lucas. Ang aking mga anak nama'y pwedeng basahin ang Exodus o Mateo; At panglima, kung ang mga ito'y mabibili sa mga tindahan, mas magaan sa bulsang bilhin ito ng isa-isa dahil ilang pahina lang ang isang aklat, kaysa bilhin ang buong Biblia ng isang bagsak.

Ang pag-aaral ng Salita ng Diyos ay napaka sagrado at hindi kayang ipahayag ng anumang salita ang kahalagahan nito sa ating buhay. Ang Kanyang Salita ay buhay. Kaya naman dapat nating pagtuonan ng pansin at maingat na gawin ang ating pag-aaral o pagbabasa ng Biblia. Ito'y mangyayari lamang kung maingat nating babasahin ang Salita ng Diyos at babasahin ito ng di sabay-sabay, kundi ating basahin, isang aklat o grupo ng mga aklat sa bawat pagbabasa. Sa ganitong paraan, madali nating maitatak sa ating mga isipan ang bawat detalye at parte ng aklat na ating binabasa. At ito ang dahilan kung bakit hawak mo ngayon ang aklat o bibliyang ito.

Ang munting aklat na ito ay isa lamang sa apat na salaysay tungkol sa buhay ni Jesus na Tagapagligtas. Bawat isa sa apat na salaysay ng buhay ni Jesus ay may kakaibang katangian na wala sa iba. Ang ibang salaysay na tinutukoy ko ay ang mga sinulat nila Mateo, Lukas at Marcos. Si Juan, ang huling apostol ni Jesus na pumanaw, ay ang huling nagsulat ng salaysay tungkol sa buhay at mga itinuro ni Jesus na ating Diyos at Tagapagligtas. Ito'y nangyari noong taong 85 A.D. sa lungsod ng Efeso kung saan siya naglingkod noong mga panahong iyon.

Ang aklat na ito, bagamat hindi kumpleto sa ilang detalye patungkol kay Jesus, ay magagamit upang makilala natin kung sino ang Tagapagligtas at Diyos nating lahat. Siya'y dumating sa lupa upang ituro sa atin ang matuwid na **buhay**, ang **katotohanan** at ang **daan** patungo sa Diyos na buhay.

Sana'y maliwanagan ka sa iyong matutunghayan at ang mga salitang iyong mababasa ay mangusap sa iyong buhay at magdulot ng kaligtasan sa iyong buong pagkatao.

## Kumpletong Talaan ng buong Aklatan ng Biblia

Genesis, Exodo,  
Levitico, Mga Bilang, Deuteronomy,  
Josue, Mga Hukom, Ruth, 1 Samuel, 2 Samuel,  
1 Mga Hari, 2 Mga Hari, 1 Talaan, 2 Talaan,  
Esdras, Nehemiah, Ester, Job, Mga Awitin,  
Mga Kawikaan, Ang Mangangaral, Awit ng mga Awit,  
Isaias, Jeremias, Panaghoy, Ezekiel, Daniel,  
Hosea, Joel, Amos, Obadias, Jonas, Mica,  
Nahum, Habakkuk, Zefanias, Haggai,  
Zacarias, Malakias,

Mateo, Marcos, Lucas, **Juan**,  
Mga Gawa, Roma, 1 Corinto, 2 Corinto,  
Galatia, Efeso, Filipos, Colosas, 1 Tesalonica, 2 Tesalonica,  
1 Timoteo, 2 Timoteo, Tito, Filemon, Hebreo,  
Santiago, 1 Pedro, 2 Pedro 1 Juan,  
2 Juan, 3 Juan, Judas,  
Kaphayagan

## LISTAHAN NG MGA NILALAMAN

ANG SALITA AY DIYOS .....	9
NAGKATAWANG TAO ANG SALITA.....	9
HINANDA NI JUAN ANG KANYANG PAGDATING .....	10
ANG BANAL NA ESPIRITU AY NANAHAN KAY JESUS .....	11
ANG MGA UNANG ALAGAD NI JESUS .....	11
SI ANDRES, SIMON PEDRO, FELIPE AT NATANIEL .....	12
UNANG HIMALA.....	13
ANG PAGPAPAHALAGA NI JESUS SA TEMPLO .....	14
KILALA NI JESUS ANG LAHAT .....	15
ANG PAG-HAHARI NG DIYOS.....	15
DAPAT KANG ISILANG MULI .....	16
MAGTIWALA AT SUMUNOD.....	16
PAGSIKAT NI JESUS AT PAGKALAO NI JUAN .....	17
SI JESUS AT ANG SAMARITANA .....	18
JESUS: ANG TUBIG NA NAGBIBIGAY NG BUHAY.....	19
ANG TUNAY NA PAGSAMBA: SA ESPIRITU AT KATOTOHANAN .....	20
ANG MUNDO AY HANDA NA SA ANIHAN.....	21
SINABI NIYA ANG LAHAT KONG GINAWA! .....	21
GUMALING ANG MAY SAKIT DAHIL SA SALITA NI JESUS .....	22
PINALAKAD NI JESUS ANG 38 TAONG LUMPO .....	23
INUSIG SI JESUS DAHIL NAGPAGALING SIYA SA ARAW NG PAMAMAHINGA .....	24
GINAGAWA LANG NI JESUS ANG GAWAIN NG AMA.....	24
MABUBUHAY ANG MGA PATAY .....	25
ANG PATOTOO NI JESUS .....	26
BAKIT HINDI TUMANGGAP ANG ILAN KAY JESUS.....	26
NAGPAKAIN SI JESUS NG HUMIGIT SA 5,000 TAO GAMIT ANG 5 TINAPAY AT 2 ISDA .	27
TUMANGGI SI JESUS NA GAWIN SIYANG HARI NG ISRAEL .....	28
NAGLAKAD SI JESUS SA GITNA NG DAGAT .....	28
ANG MALING DAHILAN NG PAGLAPIT KAY JESUS.....	29
HINDI ITATABOY NI JESUS ANG LUMALAPIT SA KANYA.....	30
ANG AMA ANG NAGLALAPIT SA MGA TAO KAY JESUS.....	31
SI JESUS ANG PAGKAIN NG BUHAY .....	31
TUMIWALAG ANG MARAMING ALAGAD NI JESUS.....	32
WALANG TIWALA ANG MGA KAPATID NI JESUS SA KANYA .....	33
NAGPUNTA SI JESUS SA PISTA SA KABILA NG PANANAKOT NG MGA JUDIO.....	34
HINANGAAN SI JESUS DAHIL SA KANYANG TURO.....	34
IBINULGAR NI JESUS ANG KANILANG PAGKUKUNWARI.....	35
ANG KATAPANGAN NI JESUS NA MANGARAL.....	35

MARAMI PANG NANALIG KAY JESUS .....	36
SINUMANG NAUWHAW AY UMINOM SA AKIN .....	37
WALANG NAKAPAGSASALITA NA GAYA NIYA .....	37
SI JESUS AT ANG BABAING NAGKASALA .....	38
SI JESUS AT ANG MGA MAPAGMALINIS.....	38
UMUWI AT HUWAG NANG MAGKASALA.....	39
ANG TAMANG PAGHATOL .....	39
NAGPAHIWATIG SI JESUS NG KANYANG PAGPANAW .....	40
KASAMA NI JESUS ANG KANYANG AMA .....	40
KATOTOHANAN ANG MAGPAPALAYA SA INYO.....	41
ANG AMA NG SINUNGALING AT MAMAMATAY TAO .....	41
PAGLAPSTANGAN NG MGA TAO KAY JESUS.....	42
BAGO PA SI ABRAHAM, AKO NA.....	43
PINAGALING NI JESUS ANG LALAKING PINANGANAK NA BULAG .....	43
KAPANGYARIHAN NG LAWAY AT PUTIK .....	44
PANINIRA NG MGA KAAWAY NI JESUS .....	44
PANANAKOT NG MGA LIDER NG SIMBAHAN.....	45
NATURUAN BIGLA ANG MGA KAAWAY NI JESUS .....	45
ANG MGA BULAG SA PAGKAKASALA.....	46
ANG MABUTING PASTOL.....	47
PAGKALINGA NG MABUTING PASTOL.....	48
KILALA NG PASTOL ANG KANYANG MGA TUPA .....	48
NAHATI ANG MGA TAO DAHIL KAY JESUS.....	49
KALIGTASAN NG MGA TUPA NG DIYOS .....	49
AKO ANG ANAK NG DIYOS .....	50
SI LAZAROS AY NASA MALUBHANG KALAGAYAN .....	51
ANG LUMALAKAD SA LIWANAG AY DI NATITITSOD.....	51
NAMATAY NA SI LAZAROS .....	52
SINABI NI JESUS NA MULING BABANGON SI LAZAROS .....	52
HUMAGULGOL SI JESUS PARA KAY LAZAROS.....	53
BINUHAY NI JESUS SI LAZAROS.....	54
NAGPLANO SILA KUNG PAANO PATAYIN SI JESUS .....	54
HAPUNAN SA BAHAY NI LAZAROS.....	55
SI JUDAS NA MAGNANAKAW.....	56
NAGDIWANG ANG BUONG BAYAN SA PAGDATING NI JESUS.....	56
WALANG NANGYARI SA MGA PLANO NG KAAWAY .....	57
MAMATAY SA SARILI UPANG MAGKA BUHAY NA PINAGPALA .....	57
NAGSALITA ANG AMA MULA SA LANGIT .....	58
LUMAKAD KAYO SA LIWANAG.....	58

MAY MGA TAONG MATITIGAS PA RIN ANG PUSO .....	59
NAIS NG DIYOS MALIGTAS ANG LAHAT NG TAO .....	59
PINAGSILBIHAN NI JESUS ANG MGA ALAGAD .....	60
HINDI LAHAT NG ALAGAD AY MALINIS .....	61
HALIMBAWA NI JESUS NA DAPAT SUNDIN .....	61
TINUKOY NI JESUS ANG MAGTATAKSIL SA KANYA .....	62
INILIHIM NI JESUS ANG PLANO NI JUDAS .....	63
MAGMAHALAN – UTOS NI JESUS SA MGA ALAGAD .....	63
PINALAKAS NI JESUS ANG KANILANG LOOB .....	64
MAGAGAWA N’YO ANG AKING MGA NAGAWA .....	65
HUMILING KAYO AT GAGAWIN KO .....	65
KANINO LUBOS NA MAGPAPAKILALA SI JESUS .....	66
ANG KAAGAPAY – BANAL NA ESPIRITU .....	66
AKO ANG PUNO, KAYO ANG MGA SANGA .....	67
MINAMAHAL NI JESUS ANG KANYANG MGA ALAGAD .....	67
TINUTURING KO KAYONG KAIBIGAN .....	68
AYAW SA INYO NG MUNDO .....	68
ANG PAG-UUSIG NA DARATING .....	69
PAGDATING NG KAAGAPAY – BANAL NA ESPIRITU .....	70
PAG-akyat NI JESUS SA LANGIT .....	70
ANG INYONG LUNGKOT AY MAUWI SA KAGALAKAN .....	71
HUMINGI KAYO AT KAYO’Y TATANGGAP .....	71
TAGUMPAY SI JESUS LABAN SA MUNDO .....	72
KINAUSAP NI JESUS ANG AMA .....	72
KAY JESUS ANG LAHAT NG SA DIYOS .....	73
PANALANGIN NG PAG-IINGAT .....	74
PANALANGIN PARA SA PAG-KAKAISA .....	74
PANALANGIN NA MAGHARI ANG PAG-IBIG .....	75
TINRAYDOR NI JUDAS SI JESUS .....	75
ININGATAN NI JESUS ANG MGA ALAGAD .....	76
DINAKIP SI JESUS AT DINALA KAY ANNAS .....	76
ANG LIHIM NA PAGLILITIS KAY JESUS .....	77
ANG PANGHIHINA NI PEDRO SA PANANALIG .....	77
GINAMIT NILA SI PILATO PARA IPATATAY SI JESUS .....	78
WALANG MAKITANG KASALANAN SI PILATO .....	79
ANG KORONANG TINIK .....	79
GUSTONG PALAYAIN NI PILATO SI JESUS .....	80
ANG POLITIKONG WALANG PRINSIPYO .....	80
IPINAKO SA KRUS SI JESUS .....	81



PINAGSUGALAN ANG MAMAHALING DAMIT NI JESUS.....	81
PINAGKATIWALA NI JESUS KAY JUAN ANG KANYANG INA.....	82
PAGKAMATAY AT LIBING NI JESUS.....	82
MULING NABUHAY SI JESUS.....	83
NAGPAKITA SI JESUS SA UNANG PAGKAKATAON.....	84
ANG TAGUMPAY AT KASIYAHAN AY INYO.....	85
JESUS, ATING PANGINOON AT DIYOS.....	85
HUWAG BALIKAN ANG NAKARAAN AT SUMUNOD.....	86
WALA SILANG NAHULING ISDA.....	87
BINIGYAN SILA NI JESUS NG HIGIT PA SA KANILANG PANGANGAILANGAN.....	87
PAG-IBIG: ANG MOTIBASYON SA PAGLILINGKOD.....	88
ITUON ANG PANINGIN KAY JESUS.....	88
PERSONAL NA PANALANGIN.....	90
PANGWAKAS NA SALITA.....	90

## ***Ang Salita ay Diyos***

**1** Bago pa man magsimula ang lahat andito na ang Salita. Kasama na ng Diyos ang Salita noon pa man, at ang Salita ay Diyos noon pa man.

<sup>2</sup> Kasama na Niya ang Diyos noong una pa man. <sup>3</sup> Ginawa Niya ang lahat ng bagay; at walang bagay na nagawa ang magagawa kung wala Siya. <sup>4</sup> Sa Kanya matatagpuan ang buhay na pinagpala at ang buhay na ito ang siyang liwanag ng sangkatauhan. <sup>5</sup> Ang liwanag ay nagniningning sa dilim ngunit hindi ito naiintindihan ng kadiliman. <sup>6</sup> May isang lalake ang pinadala ng Diyos na ang pangalan ay Juan. <sup>7</sup> Dumating siya para maging saksi, at para magpatotoo patungkol sa Liwanag na ito, upang sa pamamagitan niya'y ang lahat ay makakilala at sumunod. <sup>8</sup> Hindi siya ang Liwanag; kundi siya'y pinadala para magbigay testimoniya tungkol sa Liwanag na iyon. <sup>9</sup> Iyon ang tunay na Liwanag na nagbibigay liwanag sa bawat tao na dumarating dito sa daigdig.

### ***Nagkatawang Tao ang Salita***

<sup>10</sup> Nasa daigdig na Siya noon pa man, pero kahit na ginawa Niya ang lahat ng bagay, hindi Siya kinilala ng lahat. <sup>11</sup> Pumunta Siya sa Kanyang sariling bayan [Israel], ngunit hindi sila nakiisa o sumangayon sa Kanya. <sup>12</sup> Ngunit lahat ng nakiisa at sumangayon sa Kanya, lahat ng nakinig, nagtiwala at sumunod sa Kanyang turo ay pinagkalooban ng kapangyarihang maging mga anak ng Diyos - sila iyon na sumampalataya sa Kanyang pangalan.<sup>13</sup> Ang kanilang kapanganakan ay di nagmula sa dugo o pagnanasa ng laman o kagustuhan ng tao kundi sa Diyos. <sup>14</sup> At ang Salita ay isinilang sa anyo't katangian ng isang tao at nanirahan kasama namin. Nakita namin ang kanyang kaluwalhatian, kaluwalhatian ng kaisa-isang

Anak ng Ama, punong - puno ng kagandahang loob at katotohanan.

### ***Hinanda ni Juan ang Kanyang Pagdating***

<sup>15</sup> Nagpatotoo si Juan patungkol sa Kanya at ipinagsigawang, "Siya ang tinutukoy ko nang sabihin ko, 'Ang darating na kasunod ko ay higit sa akin dahil Siya ay nauna sa akin at siyang pinuno ng lahat.'" <sup>16</sup> Tumanggap kaming lahat niyong mga bagay na pumupuno sa Kanya. At dahil sa biyayang natanggap, dumating ang marami pang biyaya. <sup>17</sup> Sapagkat ang Kautusan ng Diyos ay ibinigay sa pamamagitan ni Moises; ngunit naparito ang kagandahang-loob at katotohanan sa pamamagitan ni Jesus ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas. <sup>18</sup> Kailanma'y wala pang nakakita ng mukhaan sa Diyos [Ama], ngunit ang kaisa-isang Anak na kapiling ng Ama ang nagpakilala sa Kanya [Ama]. <sup>19</sup> Nang magpadala ng mga pari at Levita ang mga pinunong Judio sa Jerusalem upang tanungin kay Juan [Bautista] kung sino siya, ito ang kanyang testimoniya: <sup>20</sup> Inamin niya at hindi niya pinagkaila, kundi talagang inamin niya, "Hindi ako ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas." <sup>21</sup> Tanong nila, "Eh, sino ka? Ikaw ba si Elias?" Sagot niya, "Hindi rin." Tanong pa nila, "Ikaw ba Ang Propeta?" Sinagot niya, "Hindi." <sup>22</sup> Bandang huli ay sinabi nila, "Sino ka ba talaga? Bigyan mo naman kami ng isasagot sa mga nagpadala sa amin. Anong masasabi mo tungkol sa iyong sarili?" <sup>23</sup> Sumagot si Juan gamit ang mga salita ni propeta Isaias, "Ako ang tinig ng isang tao na sumisigaw sa ilang, 'Tabi kayo! Ayusin nyo ang daraanan ng Panginoon!'" <sup>24</sup> Sila na pinadala ay galing sa mga Pariseo. <sup>25</sup> Nagtanong sila sa kanya ng ganito, "Bakit ka naglulubog sa tubig kung hindi naman pala ikaw ang hinirang ng Diyos na Haring

Tagapagligtas, o si Elias, o Ang Propeta?" <sup>26</sup> Sumagot si Juan sa kanila, "Naglulubog nga ako gamit ang tubig ngunit sa inyong kalagitnaa'y may Isang hindi n'yo kilala. <sup>27</sup> Siya ang susunod sa akin ngunit higit Siyang dakila sa akin. Ni hindi ako karapat-dapat na magkalag sa sintas ng Kanyang sandalyas. <sup>28</sup> Lahat ng ito ay nangyari sa Betabara sa kabilang dako ng Jordan kung saan naglulubog sa tubig si Juan.

### ***Ang Banal na Espiritu ay Nanahan kay Jesus***

<sup>29</sup> Sumunod na araw nakita ni Juan si Jesus na papalapit sa kanya. Sinabi niya sa mga tao, "Tignan n'yo, ang Kordero ng Diyos na nag-aalis ng kasalanan ng lahat ng tao! <sup>30</sup> Ito ang tinutukoy ko nang sabihin ko, 'Ang taong susunod sa akin ay higit na dakila sa akin sapagkat Siya ay nauna sa akin at pinuno ng lahat.' <sup>31</sup> Hindi ko Siya lubos na nakikilala, ngunit ang dahilan kaya ako naglulubog sa tubig ay para maihayag Siya sa Israel. <sup>32</sup> At nagbigay si Juan ng ganitong testimoniya, "Nakita ko ang Espiritu na bumababa mula sa langit na animoy kalapati na dumapo at nanirahan sa Kanya. <sup>33</sup> Hindi ko Siya lubusang kilala, pero sinabi ng nagpadala sa aking maglubog sa tubig, 'Ang makita mong dapuan at panahanan ng Espiritu, ang Siyang naglulubog gamit ang Banal na Espiritu.' <sup>34</sup> Nakita ko ito at ako ay saksi na Siya nga ang Anak ng Diyos."

### ***Ang mga Unang Alagad ni Jesus***

<sup>35</sup> Kinabukasan, nandoon uli si Juan kasama ang dalawa niyang alagad. <sup>36</sup> Nang makita niya si Jesus na naglalakad, sinabi niya sa kanila, "Tignan n'yo, ang Kordero ng Diyos!" <sup>37</sup> Nang marinig ng dalawang alagad niya ang kanyang sinabi, sumunod sila kay Jesus. <sup>38</sup> Nilingon sila ni Jesus nang makita Niya na sumusunod

silang at nagtanong, "Ano ang sadya n'yo?" Sagot nila, "Rabbi" (ibig sabih'y Guro), "saan po Kayo nakatira?"<sup>39</sup> "Halikayo, para malaman n'yo." Tugon Niya. Sila nga ay sumunod sa Kanya at nalaman nila kung saan Siya nakatira at doon sila namalagi nang araw na iyon. Ang oras noon ay mag aalas kwatro ng hapon.

### ***Si Andres, Simon Pedro, Felipe at Nataniel***

<sup>40</sup> Si Andres na kapatid ni Simon Pedro ang isa sa dalawang nakarinig sa sinabi ni Juan at sumunod sa Kanya. <sup>41</sup> Inuna niyang hanapin ang kanyang kapatid na si Simon at sinabi sa kanya, "Natagpuan na namin kung sino ang Mesias!" (ibig sabihin ay 'Kristo' – *ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas*) <sup>42</sup> At siya'y dinala niya kay Jesus. Tiningnan siya ni Jesus at sinabi, "Ikaw si Simon anak ni Jona. Tatawagin kang Cefas" (ibig sabihin ay bato). <sup>43</sup> Sumunod na araw nagpasya si Jesus na pumunta sa Galilea. Nang makita Niya si Felipe sinabi Niya, "Sumunod ka sa Akin." <sup>44</sup> Si Felipe, gaya ni Andres at Pedro, ay parehas na taga lungsod ng Bethsaida. <sup>45</sup> Natagpuan ni Felipe si Nataniel at sinabi, "Natagpuan namin Siya na isinulat ni Moises sa Kautusan at ng mga propeta - si Jesus na taga Nazaret, anak ni Jose." <sup>46</sup> Sinabi ni Nataniel, "Nazaret? Mayroon bang mabuting bagay na pwedeng manggaling doon?" "Halika, tignan mo," sagot ni Felipe. <sup>47</sup> Nang makita ni Jesus si Nataniel na parating, sinabi Niya, "Tignan n'yo, ito ang totoong Israelita, isang taong walang bahid ng pandaraya!" <sup>48</sup> "Paano po Ninyo ako nakilala?" tanong ni Nataniel. "Nakita kita habang asa ilalim ka pa ng puno ng igos bago ka tawagin ni Felipe," tugon ni Jesus. <sup>49</sup> Sumagot si Nataniel at sinabi sa Kanya, "Guro, kayo po ang Anak ng Diyos; ang Hari ng Israel." <sup>50</sup> Sinabi ni Jesus, "Nanalig ka ba dahil sinabi Ko sa 'yong

nakita kita sa ilalim ng puno ng igos? Makakakita ka pa ng mga bagay na higit na dakila kaysa rito." <sup>51</sup> At sinabi pa Niya, "Sasabihin Ko sa'yo ang totoo, makikita n'yo ang langit na nakabukas at ang mga anghel ng Diyos na manhik-manaog sa Anak ng Tao."

### *Unang Himala*

**2** Nang ikatlong araw may kasalang ginanap sa Cana sa Galilea at ang ina ni Jesus ay kasama roon. <sup>2</sup> Si Jesus at ang Kanyang mga alagad ay naimbitahan din sa kasalan. <sup>3</sup> Nang maubos na ang katas ng ubas sinabi ng ina ni Jesus sa Kanya, "Naubusan na ng katas ng ubas." <sup>4</sup> Sinabi ni Jesus sa kanya, "Ginang, anong kinalaman mo sa mga bagay na dapat Kong gawin? Di pa dumarating ang hinihintay Kong pagkakataon. <sup>5</sup> Sinabi ng Kanyang ina sa mga nagsisilbi doon, "Gawin n'yo ano mang iutos Niya sa inyo." <sup>6</sup> Sa di kalayuan ay may anim na tapayang bato na ginagamit sa kinaugaliang paglilinis ng mga Judio. Kaya nitong maglaman mula 20 hanggang 30 galong tubig. <sup>7</sup> Sinabi ni Jesus sa mga nagsisilbi, "Punuin n'yo ng tubig ang mga tapayan." at pinuno nga nila ang mga ito. <sup>8</sup> Sinabi pa Niya, "Sumalok kayo ng kaunti at ipatikim n'yo sa namamahala ng handaan." At ginawa nga nila. <sup>9</sup> Nang matikman ng namamahala ng handaan ang tubig na naging katas ng ubas, tinawag niya ang lalaking bagong kasal upang kausapin. Hindi niya alam kung saan ito galing pero alam ng mga nagsisilbi kung saan. <sup>10</sup> Sinabi niya, "Kadalasan hinahain muna ang masarap na katas ng ubas at kinalaunan yung ordinario na lang matapos magsawa ang mga bisita sa pag-inom, pero kayo iba, hinanda n'yo pa rin 'tong masarap na katas ng ubas hanggang ngayon!" <sup>11</sup> Ito ang simula ng mga himala na ginawa ni Jesus sa Cana,

Galilea. Pinahayag Niya ang Kanyang kaluwalhatian sa pamamagitan nito at ang Kanyang mga alagad ay mas nagtiwala sa Kanya.

### ***Ang Pagpapahalaga ni Jesus sa Templo***

<sup>12</sup> Pagtapos nito ay bumaba Siya patungong Capernaum kasama ang Kanyang ina, mga kapatid at mga alagad. Nanatili sila roon ng ilang araw lamang. <sup>13</sup> Nang papalapit na ang Paskua, umakyat si Jesus sa Jerusalem. <sup>14</sup> Pagdating Niya sa templo ay may nakita Siyang mga nagtitinda ng baka, tupa at kalapati. Ang iba nama'y nakaupo't nagpapalit ng pera. <sup>15</sup> Kaya't gumawa Siya ng latigo na gawa sa lubid at silang lahat ay pinagtabuyan Niya mula sa templo pati na ang mga tupa at baka, ikinalat Niya ang mga perang ginagamit ng mga nagpapalit nito at pinagtataob ang kanilang mga lamesa. <sup>16</sup> Sinabi Niya sa mga nagtitinda ng kalapati, "Ilabas n'yo ang mga bagay na 'yan! Huwag n'yong gawing palengke ang tahanan ng Aking Ama!" <sup>17</sup> At naalala ng Kanyang mga alagad ang nasusulat tungkol sa Kanya, "Ang pagmamahal Ko para sa Iyong tahanan ang siyang tumupok sa Akin." <sup>18</sup> Sinagot Siya ng mga Judio, "Anong himala ang kaya Mong ipakita sa amin upang patunayan na may karapatan Kang gawin ang mga bagay na ito?" <sup>19</sup> Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, "Wasakin n'yo itong templo at itatayo Ko 'tong muli sa loob ng tatlong araw." <sup>20</sup> "Inabot ng 46 na taon ang pagpapatayo ng templing ito at gagawin Mo lang ito ng tatlong araw?" Tugon sa Kanya ng mga Judio. <sup>21</sup> Ngunit ang templing tinutukoy Niya ay ang Kanyang pisikal na katawan. <sup>22</sup> Matapos Niyang mabuhay muli naalala ng Kanyang mga alagad ang Kanyang sinabi sa kanila at sila'y

nagtiwala sa sinulat ng mga propeta at sa mga salita na sinabi ni Jesus.

### ***Kilala ni Jesus ang Lahat***

<sup>23</sup> Habang Siya ay nasa Jerusalem sa Pista ng Paskua, maraming tao ang nagtiwala sa Kanyang pangalan ng makita nila ang mga himalang Kanyang ginagawa. <sup>24</sup> Ngunit di ipinagkatiwala ni Jesus ang Kanyang sarili sa kanila sapagkat kilala Niya ng lubusan ang lahat ng tao. <sup>25</sup> Hindi Niya kinailangan na may magpakilala sa kanino man, dahil alam Niya ang nasa kalooban ng tao.

### ***Ang Pag-hahari ng Diyos***

**3** May isang Pariseo na ang pangalan ay Nicodemo - isa siyang kilalang espiritwal na lider ng mga Judio. <sup>2</sup> Isang gabi lumapit siya kay Jesus at sinabi, "Rabbi, alam po naming Kayo'y isang guro na mula sa Diyos dahil wala pong taong makakagawa ng mga himalang Inyong ginagawa maliban na sumasakanya po ang Diyos." <sup>3</sup> Sumagot si Jesus at sinabi sa kanya, "Sasabihin Ko sa'yo ang totoo, maliban sa isilang muli ang isang tao, hindi niya mararanasan ang kaharian ng Diyos." <sup>4</sup> Sinabi ni Nicodemo, "Paano po isisilang muli ang isang tao kung siya'y may edad na? Pwede po ba siyang pumasok muli sa sinapupunan ng kanyang ina at maisilang pagkatapos?" <sup>5</sup> Sumagot si Jesus, "Sasabihin Ko sa'yo ang totoo, maliban na maisilang ang tao mula sa tubig at mula sa Espiritu, hindi siya makakapasok sa kaharian ng Diyos. <sup>6</sup> Nagsisilang ng tao ang katawang tao, at nagsisilang ng espiritu ang Espiritu.



## ***Dapat Kang Isilang Muli***

<sup>7</sup> Hindi ka dapat magtaka sa sinasabi ko sa'yo, "Dapat kayong isilang na muli. <sup>8</sup> Umiihip ang hangin saan man nito gusto. Naririnig mo ang huni nito ngunit di mo alam kung saan ito nanggagaling o saan ito papunta. Ganoon din ang bawat isang isinisilang ng Espiritu." <sup>9</sup> Sumagot si Nicodemo at sinabi sa Kanya, "Paano po ito nangyayari?" <sup>10</sup> Sumagot si Jesus at sinabi sa kanya, "Isa kang guro sa Israel at hindi mo alam ang mga bagay na ito?" <sup>11</sup> Sasabihin Ko sa 'yo ang totoo, nagtuturo kami ng aming naranasan at nagpapatotoo sa aming mga nakita, sa kabila nito hindi pa rin n'yo tanggap ang aming patotoo. <sup>12</sup> Kung nagsabi Ako sa 'yo ng mga bagay patungkol sa mundong ito at hindi ka makapaniwala, paano ka pa maniniwala kung magbanggit Ako sa 'yo ng mga bagay patungkol sa langit? <sup>13</sup> Wala pang nakakaakyat sa langit maliban sa Kanya na nagmula sa langit - ang Anak ng Tao na nasa langit. <sup>14</sup> Kung paano itinaas ni Moises ang ahas sa ilang, gayun din naman dapat na maitaas ang Anak ng Tao, <sup>15</sup> para sinumang magtiwala at sumunod sa Kanya ay hindi masawi kundi magkaroon ng buhay na pinagpala at walang katapusan. <sup>16</sup> Sa sobrang minahal ng Diyos ang buong mundo, kaya't ibinigay Niya ang kaisa-isa Niyang Anak upang ang sinumang magtiwala at sumunod sa Kanya ay di na masawi kundi magkaroon ng buhay na pinagpala at walang katapusan. <sup>17</sup> Dahil di pinadala ng Diyos ang kanyang Anak sa daigdig upang hatulan at parusahan ang mga makasalanan kundi upang iligtas ang lahat sa pamamagitan Niya.

## ***Magtiwala at Sumunod***

<sup>18</sup> Ang sinumang nagtitiwala at sumusunod sa Kanya ay di na hahatulang maparusahan, ngunit ang

sinumang di nagtitiwala at sumusunod ay hinatulan nang maparusahan dahil hindi siya nanalig sa pangalan ng kaisa-isang Anak ng Diyos. <sup>19</sup> At ito ang dahilan ng sentensiyang kaparusahan: Ang Liwanag ay dumating sa daigdig, ngunit minahal ng tao ang kadiliman kaysa kaliwanagan dahil masama ang kanilang gawa. <sup>20</sup> Dahil bawat isang gumagawa ng masama ay namumuhi sa liwanag at hindi siya lalapit sa liwanag sa takot na mabulgar ang kanyang ginagawa. <sup>21</sup> Ngunit ang namumuhay sa katotohanan ay pumupunta sa liwanag upang makita ng lahat ang kanyang mga ginagawa, at ipamalita na ito'y ginawa sa tulong ng Diyos." <sup>22</sup> Pagtapos nito, si Jesus at ang Kanyang mga alagad ay pumunta sa bayan ng Judea kung saan nanatili Siya ng ilang panahon at naglubog ng mga tagsunod sa tubig. <sup>23</sup> Naglulubog din si Juan sa tubig sa Aenon malapit sa Salim, dahil matubig doon. Pinuntahan siya ng mga tao doon at nagpalubog sa tubig. <sup>24</sup> Hindi pa nakakulong si Juan ng mga panahong ito.

### ***Pagsikat ni Jesus at Pagkalaos ni Juan***

<sup>25</sup> At nagkaroon ng debate sa pagitan ng mga alagad ni Juan at ng ilang mga Judio tungkol sa usapin ng tradisyon sa paglilinis. <sup>26</sup> Lumapit sila kay Juan at sinabi, "Rabbi, yung Lalaking nakasama n'yo po sa kabilang ibayo ng Jordan - na inyong ipinatotoo - ngayon, Siya na po ay naglulubog sa tubig at ang lahat po'y nagpupunta na sa Kanya." <sup>27</sup> Sumagot si Juan at sinabi, "Walang tatanggapin ang sinuman kundi ito ipagkaloob sa kanya mula sa langit. <sup>28</sup> Kayo mismo ang makapagpapatunay na sinabi ko, 'Hindi ako ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas ngunit ako'y pinadala bago Siya.' <sup>29</sup> Ang babaing ikakasal ay para sa lalaking ikakasal. Ang

kaibigan at katulong ng lalaking ikakasal ay nagiintay at handang sundin ano mang sabihin ng lalaking ikakasal - siya'y masayang-masaya madinig lang ang tinig ng lalaking ikakasal. Kaya't kumpleto na ang saya na mayroon ako ngayon. <sup>30</sup> Kailangan Niyang sumikat at maging dakila; dapat naman akong malaos at mawala sa eksena. <sup>31</sup> Siya na nanggaling sa itaas ay dakila sa lahat. Siya na nagmula sa lupa ay taga lupa at nagsasalita gaya ng mga taga lupa. Ngunit ang nagmula sa langit ay dakila sa lahat. <sup>32</sup> Nagpapatotoo Siya sa Kanyang nakita at narinig, ngunit walang naniniwala sa Kanyang testimoniya. <sup>33</sup> Ngunit ang sinumang tumanggap ng Kanyang testimoniya ay nagpatunay na tapat ang Diyos. <sup>34</sup> Dahil ang padala ng Diyos ay nagsasalita ng mga salitang galing sa Diyos, anupat walang hangganan ang biyaya ng Espiritung ibinibigay ng Diyos sa Kanya. <sup>35</sup> Minamahal ng Ama ang Anak at ipinagkaloob sa Kanyang mga kamay ang lahat ng bagay. <sup>36</sup> Ang nagtitiwala at sumusunod sa Anak ay may buhay na pinagpala at walang katapusan, ngunit ang sinumang hindi nagtitiwala at sumusunod sa Anak ay di makakaranas ng buhay na pinagpala dahil ang galit ng Diyos ay nananatili sa kanya.

### ***Si Jesus at ang Samaritana***

4

Nang malaman ng Panginoon na nabalitaan ng mga Pariseo na dumarami ang tagasunod ni Jesus at mga taong inilulubog Niya sa tubig kaysa kay Juan, <sup>2</sup> (bagamat hindi Siya ang naglulubog sa tubig kundi ang Kanyang mga alagad,) <sup>3</sup> umalis Siya mula sa Judea at pumunta sa Galilea. <sup>4</sup> Kinailangan Niyang dumaan sa Samaria. <sup>5</sup> At Siya'y nakarating sa lungsod ng Sicar sa Samaria, malapit sa bahagi ng lupaing binigay ni

Jacob kay Jose na kanyang anak. <sup>6</sup> Sa lugar na iyon matatagpuan ang balon ni Jacob. Nang mapagod si Jesus sa paglalakbay, umupo Siya sa balon at magtatanghaliang tapat na nang oras na iyon. <sup>7</sup> Samantala may isang Samaritanang lumapit upang mag-igib ng tubig. Sinabi sa kanya ni Jesus, "Bigyan mo nga Ako ng maiinom." <sup>8</sup> (Ang Kanyang mga alagad ay pumunta kasi sa lungsod para bumili ng pagkain.)

### ***Jesus: Ang Tubig na Nagbibigay ng Buhay***

<sup>9</sup> Sinagot Siya ng Samaritana, "Paanong nangyari na Ikaw na Judio ay humihingi sa akin na Samaritana ng tubig?" (Sapagkat hindi nakikisalamuha ang mga Judio sa mga Samaritano.) <sup>10</sup> Sumagot si Jesus at sinabi sa kanya, "Kung alam mo lang ang bigay ng Diyos at kung Sino ang nagsabi sa'yo, "Bigyan mo nga Ako ng maiinom," baka ikaw pa ang humingi sa Kanya at Siya pa ang magbigay sa'yo ng tubig na nagbibigay-buhay. <sup>11</sup> Sinabi sa Kanya ng babae, "Ginoo, wala po Kayong pansalok at ang balon ay malalim. Saan po Ninyo kukunin iyang tubig na nagbibigay-buhay?" <sup>12</sup> Mas dakila pa ba Kayo kaysa sa aming amang si Jacob na nagbigay sa amin nitong balon at siya ring uminom mula rito kasama ng kanyang mga anak, at kanyang kawan? <sup>13</sup> Sumagot si Jesus at sinabi sa kanya, "Sinumang umiinom galing sa tubig na ito ay muling mauuhaw, <sup>14</sup> ngunit ang sinumang umiinom galing sa tubig na Aking ibibigay sa kanya ay di kailanman mauuhaw. At ang tubig na ibibigay Ko sa kanya ay magiging balon ng tubig sa kanyang kalooban na magsisilbing bukal ng buhay na pinagpala at walang katapusan. <sup>15</sup> Sinabi ng babae sa Kanya, "Ginoo, ibigay N'yo po sa akin itong tubig na ito para di nako mauhaw at pumunta pa dito upang mag-igib." <sup>16</sup> Sinabi Niya sa babae,

"Umuwi ka, tawagin mo ang iyong asawa, at bumalik ka pagtapos." <sup>17</sup> Sumagot ang babae at sinabi, "Wala po akong asawa," Sinabi ni Jesus sa kanya, "Tama ang sinabi mong wala kang asawa, <sup>18</sup> dahil nagkaroon ka na ng limang asawa at ang lalaking kinakasama mo ngayon ay hindi mo asawa. Totoo ang sinabi mo.

***Ang Tunay na Pagsamba: Sa Espiritu at  
Katotohanan***

<sup>19</sup> Sinabi sa Kanya ng babae, "Ginoo, sa tingin ko'y isa Kayong propeta! <sup>20</sup> Ang aming mga ninuno'y sumamba sa bundok na ito pero sinasabi n'yo na ang lugar na dapat sambahan ng mga tao ay sa Jerusalem. <sup>21</sup> Sinabi ni Jesus sa kanya, "Maniwala ka sa Akin, Ginang, darating ang panahon, di n'yo na sasambahin ang Ama sa bundok na ito o sa Jerusalem. <sup>22</sup> Sumasamba kayo sa di ninyo kilala; kilala namin ang aming sinasamba dahil ang kaligtasan ay nagmula sa mga Judio. <sup>23</sup> Ngunit darating ang oras, at ngayon na'yon, na ang mga totoong sumasamba ay sasambahin ang Ama sa espiritu at katotohanan - dahil naghahanap ang Ama ng ganitong paraan ng pagsamba sa Kanya. <sup>24</sup> Ang Diyos ay Espiritu at ang sumasamba sa Kanya ay dapat sumamba sa Kanya sa espiritu at katotohanan." <sup>25</sup> Sinabi ng babae sa Kanya, "Alam ko na ang Mesias (ang tinatawag na Kristo - Ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas) ay darating. Ituturo Niya sa atin ang lahat ng bagay sa Kanyang pagdating." <sup>26</sup> Sinabi ni Jesus sa kanya, "Ako na nagsasalita sa 'yo ang Siya mong tinutukoy." <sup>27</sup> Sa sandaling iyon ay dumating ang mga alagad Niya at nagtaka nang makita nilang nakikipag-usap Siya sa babaing iyon. Pero walang nagsabi, "Ano po ba ang hinahanap N'yo?" o "Bakit po Kayo nakikipag-usap sa

kanya?" <sup>28</sup> Pagtapos, iniwan ng babae ang kanyang lalagyan ng tubig, pumasok sa lungsod at sinabi sa mga tao doon, <sup>29</sup> "Halikayo, kilalanin n'yo 'tong Lalaking nagsabi sa akin ng lahat ng ginawa Ko! Ito na kaya ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas?" <sup>30</sup> Kaya't lumabas sila sa lungsod at pumunta sa Kanya.

### ***Ang Mundo ay Handa na sa Anihan***

<sup>31</sup> Samantala, nakiusap ang Kanyang mga alagad sa Kanya at sinabi, "Guro, kain na po!" <sup>32</sup> Ngunit sinabi Niya, "May pagkain Akong hindi n'yo alam." <sup>33</sup> Kaya't nagtanungan ang mga alagad sa isa't isa, "May nagdala ba ng pagkain sa Kanya?" <sup>34</sup> Sinabi ni Jesus sa kanila, "Ang pagkain Ko'y gawin ang kagustuhan Niya na nagpadala sa Akin at tapusin ang Kanyang trabaho." <sup>35</sup> Di ba sinasabi n'yo, "Apat na buwan pa bago mag-anihan?" Sinasabi ko sa inyo, buksan n'yo ang inyong mga mata at pagmasdan ang mga bukid - hinog na ang mga ito at pwede nang anihin. <sup>36</sup> Siya na gumagapas ay tumatanggap ng sweldo, at nagtitipon ng bunga ng buhay na pinagpala at walang katapusan upang ang nagtatanim at gumagapas ay magkasamang magdiwang. <sup>37</sup> Kaya totoo ang kasabihan, 'Tba ang nagtatanim at iba ang gumagapas.' <sup>38</sup> Pinahayo ko kayo upang gapasin ang hindi ninyo pinagpaguran. Iba ang nagpagod at kayo ang magtutuloy ng kanilang mga ginawa."

### ***Sinabi Niya ang Lahat Kong Ginawa!***

<sup>39</sup> Maraming Samaritano sa lungsod na iyon ang nagtiwala at sumunod sa Kanya dahil sa patotoo ng babae, "Sinabi Niya sa akin ang lahat ng ginawa Ko!" <sup>40</sup> Kaya nang puntahan Siya ng mga Samaritano, nakiusap silang manatili muna Siya kasama nila, at nanatili nga Siya roon

ng dalawang araw. <sup>41</sup> Dahil sa Kanyang mga salita marami pang taga doon ang nagtiwala at naging tagasunod Niya. <sup>42</sup> Sinabi nila sa babae, "Ngayon, hindi lang kami naniniwala dahil sa sinabi mo; dahil Siya mismo ay narinig na namin at naunawaan na Siya ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas - ang Tagapagligtas ng buong mundo.

### ***Gumaling ang May Sakit Dahil sa Salita ni Jesus***

<sup>43</sup> Pagtapos ng dalawang araw ay umalis Siya doon at pumunta sa Galilea. <sup>44</sup> (Dahil sinabi na ni Jesus na ang isang propeta ay walang karangalang tinatanggap sa kanyang sariling lalawigan.) <sup>45</sup> Pagdating Niya sa Galilea, masaya Siyang pinaunlakan ng mga taga-Galilea dahil nakita nila ang lahat ng Kanyang ginawa sa Jerusalem sa pista, nagpunta din kasi sila sa pista. <sup>46</sup> Muli pang nagpunta si Jesus sa Cana ng Galilea kung saan ginawa Niyang katas ng ubas ang tubig. Doo'y may isang opisyal ng gobyerno na ang anak na lalake sa Capernaum ay may karamdaman. <sup>47</sup> Nang marinig niya ang pagdating ni Jesus sa Galilea mula sa Judea, nagpunta siya sa Kanya at nakiusap na Siya'y bumaba at pagalingin ang kanyang anak na lalake dahil nagaagaw-buhay na ito. <sup>48</sup> Sinabi ni Jesus sa kanya, Malibang makakita kayo ng mga himala at kamangha-manghang gawa hindi kayo magtitiwala at susunod." <sup>49</sup> Sinabi ng opisyal sa Kanya, "Panginoon, baba na po tayo bago pa mamatay ang anak ko!" <sup>50</sup> Sinabi sa kanya ni Jesus, "Umuwi ka na. Buhay ang anak mo." Nagtiwala at sumunod ang lalake sa sinabi ni Jesus sa kanya at umalis. <sup>51</sup> Habang nasa daan, sinalubong siya ng kanyang mga kasambahay at sinabi sa kanya, "Buhay na buhay po ang anak n'yo!" <sup>52</sup> Nang tinanong niya kung anong oras nagsimulang gumaling ang kanyang anak,

sinabi nila sa kanya, "Nawala po ang lagnat niya kahapon ng ala-una." <sup>53</sup> Kaya't natukoy ng ama na iyon ang oras na sinabi ni Jesus sa kanya, "Buhay ang anak mo." Dahil dito'y lalo pa siyang nagtiwala't sumunod pati na ang kanyang buong pamilya. <sup>54</sup> Ito ang pangalawang himala na ginawa ni Jesus sa Galilea pagkagaling Niya sa Judea.

### ***Pinalakad ni Jesus ang 38 taong Lumpo***

**5** Pagtapos nito, si Jesus ay umakyat sa Jerusalem para sa isang pista ng mga Judio. <sup>2</sup> May isang malaking paliguan sa Jerusalem malapit sa Bilihan ng mga Tupa, o Bethesda sa wikang Hebreo. Napapaligiran ito ng limang posteng may bubungan. <sup>3</sup> Dito nakaratay ang napakaraming taong may kapansanan, mga bulag, mga pilay at mga lumpo. Naghihintay silang lahat sa paggalaw ng tubig, <sup>4</sup> dahil may anghel na bumababa sa paliguan sa takdang panahon upang galawin ang tubig. Ang sinumang maunang lumusong pagtapos galawin ang tubig ay gumagaling sa anumang karamdaman nito. <sup>5</sup> May isang mama doon na 38 taon nang baldado. <sup>6</sup> Nang makita siya ni Jesus na nakaratay doon at napagalamang matagal na siyang nasa ganitong kalagayan, kinausap Niya ito, "Nais mo bang gumaling?" <sup>7</sup> Sinagot Siya ng lumpo, "Ginoo, wala po akong katulong na maglagay sa akin sa paliguan pagka ginalaw na po ang tubig. Papalapit palang ako, may nauuna na po sa akin agad pumunta doon." <sup>8</sup> Sinabi ni Jesus sa kanya, "Bumangon ka; buhatin mo ang iyong banig at maglakad ka." <sup>9</sup> Biglang gumaling ang lalake; binuhat ang kanyang banig at naglakad. Nangyari ito sa araw ng Pamamahinga, <sup>10</sup> kaya't sinabi ng mga pinunong Judio sa mamang pinagaling, "Araw ng Pamamahinga ngayon; bawal kang magbitbit ng banig!" <sup>11</sup> Sinagot niya



sila, "Ang Lalaking nagpagaling po sa akin ang nagsabi po sa aking, 'Buhatin mo ang iyong banig at maglakad.'<sup>12</sup> Kaya't tinanong nila, "Sino ba 'tong taong nagsabi sa 'yo, 'Buhatin mo ang iyong banig at maglakad?'"<sup>13</sup> Hindi nakilala ng pinagaling kung sino 'yon, dahil mabilis na nakapuslit si Jesus sa gitna ng mga taong nandoon.

### ***Inusig si Jesus Dahil Nagpagaling Siya sa Araw ng Pamamahinga***

<sup>14</sup> Kinalaunan, natagpuan siya ni Jesus sa loob ng templo at sinabi sa kanya, "Kita mo, magaling kana. Tumigil ka na sa pagkakasala kundi baka may mas malalang mangyari pa sa iyo!"<sup>15</sup> Umalis ang lalake at sinabi sa mga pinunong Judio na si Jesus ang nagpagaling sa kanya.<sup>16</sup> Dahil ginagawa ni Jesus ang mga bagay na ito sa araw ng Pamamahinga, inusig Siya ng mga pinunong Judio at naghanap sila ng paraan na patayin Siya.<sup>17</sup> Pero sinabi ni Jesus sa kanila, "Ang Aking Ama ay patuloy na gumagawa hanggang sa araw na ito kaya Ako din ay dapat na gumawa."<sup>18</sup> Dahil sa bagay na ito lalong tumindi ang hangarin ng mga pinunong Judio na patayin Siya; sa isip nila hindi lang Siya lumalabag sa araw ng Pamamahinga, tinatawag pa Niyang Ama ang Diyos, samakatuwid, itinuturing Niya ang Kanyang sarili na kapantay ng Diyos!

### ***Ginagawa lang ni Jesus ang Gawain ng Ama***

<sup>19</sup> Kaya't sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, "Sasabihin ko sa inyo ang totoo, walang magagawa ang Anak sa Kanyang sarili lamang; magagawa Niya lang ang nakikita Niyang ginagawa ng Ama, dahil ano mang ginagawa Niya, ang mga ito ay ginagawa din ng Anak."<sup>20</sup> Dahil mahal ng Ama ang Anak, at pinapakita sa Kanya ang lahat ng Kanyang ginagawa. Ipapakita pa Niya ang

mga bagay na higit pang dakila kaysa sa mga ito para mamangha kayo. <sup>21</sup> Dahil kung paano ang Ama ay nagbabangon at nagbibigay buhay sa mga patay, gayon din naman ang Anak ay nagbibigay-buhay sa sinumang maibigan Niya. <sup>22</sup> Hindi na kasi humahatol kanino man ang Ama, kundi ipinagkatiwala na Niya ang lahat ng paghahatol sa Anak, <sup>23</sup> upang ang lahat ng tao ay igalang ang Anak habang ginagalang nila ang Ama. Ang hindi gumagalang sa Anak ay di gumagalang sa Ama na nagpadala sa Kanya.

### ***Mabubuhay ang mga Patay***

<sup>24</sup> Sasabihin ko sa Inyo ang totoo, sinumang ipinapamuhay ang Aking salita, nagtitiwala at sumusunod sa Kanya na nagpadala sa Akin ay may buhay na pinagpala't walang katapusan. Hindi na siya hahatulang maparusahan dahil nakatawid na siya mula sa kamatayan patungo sa buhay na pinagpala. <sup>25</sup> Sasabihin ko sa inyo ang totoo, darating ang oras at ngayon na 'yon, na ang mga patay ay maririnig ang tinig ng Anak ng Diyos at ang mga nanalig sa kanilang napakinggan ay mabubuhay. <sup>26</sup> Dahil kung paano ang Ama ay may buhay na nanggagaling sa Kanyang sarili, gayon din naman minarapat Niya na ang Anak ay magkaroon ng buhay na nanggagaling sa Kanyang sarili, <sup>27</sup> at binigyan din Siya ng kapangyarihang humatol dahil Siya ang Anak ng Tao. <sup>28</sup> Huwag kayong mamangha sa bagay na ito sapagkat darating ang panahon na lahat ng mga nasa libingan ay maririnig ang Kanyang tinig <sup>29</sup> at magsisilabasan - ang mga gumawa ng mabuti ay muling babangon upang tanggapin ang buhay na pinagpala at ang mga gumawa ng masama ay muling babangon upang parusahan.

## ***Ang Patotoo ni Jesus***

<sup>30</sup> Wala Akong magagawa sa Aking sarili lamang; humahatol Ako ayon sa Aking naririnig, at ang Aking paghatol ay matuwid, dahil hindi Ko hangad na gawin ang kagustuhan Ko kundi ang kagustuhan ng Ama na nagpadala sa Akin. <sup>31</sup> Kung Ako'y nagpapatotoo sa Aking sarili, ang patotoo Ko ay hindi totoo. <sup>32</sup> May isang nagpapatotoo para sa Akin at alam ko na ang kanyang ebidensyang inilalahad patungkol sa Akin ay may katotohanan. <sup>33</sup> Nagpadala kayo ng mga mensahero kay Juan at nilahad niya sa inyo ang katotohanan. <sup>34</sup> Hindi dahil sa tumatanggap Ako ng testimoniya galing sa tao, kundi sinasabi Ko ang mga bagay na ito para maligtas kayo. <sup>35</sup> Siya noon ang nagaapoy at nagliliwanag na lampara. Nagustuhan n'yo sa maigsing panahon ang kasiyahan binibigay ng kanyang liwanag.

### ***Bakit Hindi Tumanggap ang Ilan kay Jesus***

<sup>36</sup> Pero may patotoo Akong mas matindi pa kaysa kay Juan. Dahil ang mismong gawain na ibinigay sa Akin ng Ama para tapusin, at siya Kong ginagawa, ang nagpapatotoo para sa Akin na pinadala Ako ng Ama. <sup>37</sup> Ang Ama na nagpadala sa Akin ang Siya mismong nagpapatotoo patungkol sa Akin. Hindi nyo pa narinig ang Kanyang tinig ni minsan, o nakita ang Kanyang itsura, <sup>38</sup> o ang Kanyang salita ay nanatili sa inyo, dahil hindi kayo nagtitiwala at sumusunod sa ipinadala Niya. <sup>39</sup> Pag-aaralan nyo ng maigi ang sinulat ng mga propeta dahil sa tingin nyo sa pamamagitan ng mga ito'y magkakaroon kayo ng buhay na pinagpala at walang katapusan. Pero sila pa nga ang mga nagpapatotoo tungkol sa Akin. <sup>40</sup> Sa kabila nito'y ayaw nyo pa ring lumapit sa Akin para magkaroon kayo ng buhay na pinagpala. <sup>41</sup> Hindi Ko

tinatanggap ang karangalang nanggagaling sa tao, <sup>42</sup> ngunit kilala Ko kayo. Alam Ko, na sa inyong mga puso, wala kayong pag-ibig sa Diyos. <sup>43</sup> Naparito Ako dala ang kaisipan, hangarin at plano ng Aking Ama ngunit hindi n'yo Ako tinanggap; ngunit kung may sinumang pumarito na may pansariling kaisipan, hangarin at plano, siya ay tatanggapin n'yo. <sup>44</sup> Paano kayo magtitiwala at susunod, kung kayo'y tumatanggap ng parangal sa isa't isa, at hindi n'yo pinagsisikapan ang karangalang nagmumula sa Diyos? <sup>45</sup> Huwag nyong isipin na aakusahan ko kayo sa harap ng Ama. Ang mag-aakusa laban sa inyo ay si Moises, kung saan kayo umaasa. <sup>46</sup> Dahil kung nagtiwala kayo at sumunod kay Moises, disin sana'y nagtiwala din kayo at sumunod sa Akin, dahil nagsulat siya patungkol sa Akin. <sup>47</sup> Pero kung hindi kayo nagtitiwala at sumusunod sa kanyang sinulat, paano kayo magtitiwala at susunod sa Aking mga salita?

***Nagpakain si Jesus ng humigit sa 5,000 tao gamit ang 5 tinapay at 2 isda***

**6** Pagtapos ng mga bagay na ito, tumawid si Jesus sa kabilang ibayo ng karagatan ng Galilea (o Dagat ng Tiberias), <sup>2</sup> at dumagsa ang napakaraming tao kung saan Siya nandoon, dahil nakita nila ang mga himalang ginawa Niya sa mga may sakit. <sup>3</sup> Kaya't umakyat si Jesus sa isang bundok at naupo kasama ang kanyang mga alagad. <sup>4</sup> Ilang araw na lang ay Pista na ng Paskua ng mga Judio. <sup>5</sup> Pagtingin ni Jesus sa malayo nakita Niya ang napakaraming tao papalapit sa Kanya, kaya't sinabi Niya kay Felipe, "Saan tayo bibili ng tinapay para makakain ang mga taong ito?" <sup>6</sup> Tinanong Niya ito para lang subukin siya dahil alam na Niya ang dapat niyang gawin. <sup>7</sup> Sinagot

Siya ni Felipe, "200 denaryong halagang tinapay ay di kakasya sa kanila para ang bawat isa'y makatikim lang ng kahit kapinggot!" <sup>8</sup> Nagsalita sa Kanya ang isa sa Kanyang mga alagad, si Andres na kapatid ni Simon Pedro, <sup>9</sup> "May isang binatilyo dito na may dalang limang sebadang pandesal at dalawang maliliit na piniritong isda, pero paano ang mga iyan pagkakasyahin sa ganito karaming tao?" <sup>10</sup> Sinabi ni Jesus, "Paupuin n'yo ang mga tao." Maraming damo sa lugar na iyon, kaya't umupo ang mga kalalakihan, ang kanilang bilang ay aabot sa limang libo.

### ***Tumanggi si Jesus na Gawin Siyang Hari ng Israel***

<sup>11</sup> Kinuha ni Jesus ang mga pandesal at pagkatapos magpasalamat, ipinamahagi Niya sa mga alagad, at ang mga alagad sa mga nakaupo. Ganoon din ang ginawa sa mga isda, at kumuha sila hangga't gusto nila. <sup>12</sup> Nang mabusog na silang lahat, sinabi Niya sa Kanyang mga alagad, "Tipunin n'yo ang mga pira-pirasong bahaging natira para walang masayang." <sup>13</sup> Tinipon nga nila at pinagsama-sama ang mga ito at nakapuno sila ng 12 bayong ng mga pinagpira-pirasong bahagi mula sa limang sebadang pandesal, na sumobrang tira ng mga kumain. <sup>14</sup> Matapos makita ng mga taong ito ang himalang ginawa ni Jesus, sinabi nila, "Ito na ang totoong Propeta na parating sa daigdig." <sup>15</sup> Nang mabatid ni Jesus na lalapit sila upang puwersahan Siyang kunin para gawing hari, umalis Siyang muli at mag-isang pumunta sa isang bundok.

### ***Naglakad si Jesus sa Gitna ng Dagat***

<sup>16</sup> Kinagabihan, bumaba sa dagat ang Kanyang mga alagad, <sup>17</sup> at sumakay sa isang bangka at naglayag sa dagat

papuntang Capernaum. Madilim na nang mga oras na iyon at hindi pa nila kasama si Jesus. <sup>18</sup> Tumaas ang mga alon dahil sa pag-ihip ng malakas na hangin. <sup>19</sup> Nang makapagsagwan sila ng mga tatlo hanggang tatlo't kalahating milya, nakita nila si Jesus na naglalakad sa ibabaw ng dagat at papalapit sa bangka; At kinilabutan sila. <sup>20</sup> Pero sinabi Niya sa kanila, "Ako ito; huwag kayong matakot." <sup>21</sup> Kaya't malugod nila Siyang pinasakay sa bangka, at agad nilang narating ang pampang kung saan sila papunta.

### ***Ang Maling Dahilan ng Paglapit kay Jesus***

<sup>22</sup> Sumunod na araw, nang makita ng mga taong nanatili sa kabilang pampang na walang ibang bangka roon maliban sa sinakyan ng mga alagad at hindi sumama si Jesus sa Kanyang mga alagad sa bangka, kundi ay sila-sila lang ang umalis, <sup>23</sup> (Samantala, may nagdatingang mga bangka mula sa Tiberias malapit sa lugar kung saan kumain ang mga tao ng tinapay matapos pasalamat ng Panginoon.) <sup>24</sup> Kaya't nang makita ng mga tao na wala doon si Jesus ni ang Kanyang mga alagad, sumakay sila ng bangka at pumunta ng Capernaum para hanapin si Jesus. <sup>25</sup> Nang matagpuan nila Siya sa kabilang ibayo ng dagat nagtanong sila, "Rabi, kailan pa kayo nandito?" <sup>26</sup> Sinagot sila ni Jesus at sinabi, "Sasabihin ko sa inyo ang totoo, hinahanap n'yo Ako di dahil nakita n'yo ang mga himala, kundi dahil nakakain kayo ng mga pandesal at nabusog. <sup>27</sup> Huwag kayong magpagod para sa pagkaing nasisira kundi para sa pagkaing tumatagal hanggang sa walang katapusang buhay na pinagpala na ibibigay sa inyo ng Anak ng Tao, dahil Siya ang inatasan ng Ama. <sup>28</sup> Kaya't sinabi nila sa Kanya, "Ano pong mga gawaing mula sa Diyos ang pagsisikapan po naming gawin?"

<sup>29</sup> Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, "Ganito ang pinagagawa ng Diyos: magtiwala at sumunod kayo sa Kanyang ipinadala." <sup>30</sup> Kaya't tinanong nila Siya, "Anong himala ang ipapakita Mo na pag nakita namin ay magtiwala kami't sumunod Sa'yo? Ano'ng gagawin Mo? <sup>31</sup> Kumain ng manna ang aming mga ninuno sa ilang gaya ng nasusulat, "Nagbigay Siya ng pagkaing mula sa langit upang sila'y makakain." <sup>32</sup> Sinabi ni Jesus sa kanila, "Sasabihin Ko sa inyo ang totoo, hindi si Moises ang nagbigay sa inyo ng pagkain mula sa langit, kundi ang Aking Ama ang nagbibigay sa inyo ng totoong pagkain mula sa langit. <sup>33</sup> Dahil ang pagkain ng Diyos ay ang Siyang bumaba mula sa langit at nagbibigay ng buhay na pinagpala sa lahat ng tao." <sup>34</sup> Sinabi nila sa Kanya, "Panginoon, lagi N'yo po sa aming ibigay ang pagkaing ito." <sup>35</sup> Sinabi ni Jesus sa kanila, "Ako ang pagkaing nagbibigay ng buhay na pinagpala. Ang siyang lumalapit sa Akin ay di na kailanman magugutom, at ang siyang nagtitiwala at sumusunod sa Akin ay di na kailanman mauuhaw.

### ***Hindi itataboy ni Jesus ang lumalapit sa Kanya***

<sup>36</sup> Ngunit gaya ng sinabi Ko sa inyo, nakilala n'yo na 'Ko ngunit di pa rin kayo nagtiwala at sumunod. <sup>37</sup> Lahat ng binibigay ng Ama sa Akin ay lalapit sa Akin, at ang siyang lumalapit sa Akin ay di Ko kailanman itataboy. <sup>38</sup> Dahil Ako'y bumaba mula sa langit di para gawin ang Aking sariling kagustuhan kundi ang kagustuhan Niya na nagpadala sa Akin. <sup>39</sup> At ito ang kagustuhan ng Ama na nagpadala sa Akin, na wala Akong mawala sa lahat ng pinagkaloob Niya sa Akin, kundi sila'y ibangon muli sa huling araw. <sup>40</sup> Dahil ang kagustuhan ng Ama ay ang bawat isang tumingin sa Anak, magtiwala at sumunod sa

Kanya ay magkaroon ng buhay na pinagpala at walang katapusan, at ibabangon Ko siyang muli sa huling araw." <sup>41</sup> Kaya't nagbulung-bulungan ang mga Judio laban sa Kanya dahil sinabi Niya, "Ako ang pagkaing nagmula sa langit."

### ***Ang Ama ang Naglalapit sa mga Tao kay Jesus***

<sup>42</sup> Sinabi nila, "Hindi ba ito ang Jesus na anak ni Jose, na ang ama't ina'y kilala natin? Kaya't paano Niya sasabihin, 'Bumaba Ako mula sa langit?'" <sup>43</sup> Kaya't sumagot ni Jesus at sinabi sa kanila. "Huwag na kayong magbulung-bulungan sa isa't isa," <sup>44</sup> "Walang makakalapit sa Akin malibang akayin siya ng Ama na nagpadala sa Akin, at ibabangon Ko siyang muli sa huling araw. <sup>45</sup> Nasusulat sa aklat ng mga Propeta: 'Lahat sila'y tuturuan ng Diyos.' Kaya't bawat taong nakapakinig at natuto sa Ama ay lumalapit sa Akin. <sup>46</sup> Di sa may nakakita na sa Ama, maliban sa Kanya na mula sa Diyos; nakita na Niya ang Ama. <sup>47</sup> Sasabihin ko sa inyo ang totoo, Ang siyang nagtitiwala at sumusunod sa Akin ay may buhay na pinagpala at walang katapusan.

### ***Si Jesus ang Pagkain ng Buhay***

<sup>48</sup> Ako iyong pagkaing nagbibigay ng buhay na pinagpala. <sup>49</sup> Ang inyong mga ninuno'y kumain ng manna sa ilang at namatay sila. <sup>50</sup> Ito ang pagkaing bumaba mula sa langit, na pag kinain nino man ay di na siya mamamatay. <sup>51</sup> Ako ang buhay na pagkaing bumaba mula sa langit. Kung sinuman ang kakain ng pagkaing ito, siya'y mabubuhay na pinagpapala magpakailanman. Ang pagkaing ito'y ang Aking laman na ibibigay ko para ang lahat ng tao'y magkaroon ng buhay na pinagpala." <sup>52</sup> Kaya't ang mga Judio'y nagsimulang magtalu-talo sa



isa't isa at sinabi, "Paano ibibigay ng lalaking ito ang Kanyang laman sa atin para makain?" <sup>53</sup> Sinabi ni Jesus sa kanila, "Sasabihin Ko sa inyo ang totoo, maliban sa kainin n'yo ang laman ng Anak ng Tao at inumin ang Kanyang dugo, wala kayong buhay na pinagpala sa inyong mga puso. <sup>54</sup> Sinumang kumakain ng Aking laman at umiinom ng Aking dugo ay may buhay na pinagpala at walang katapusan, at ibabangon Ko siyang muli sa huling araw. <sup>55</sup> Dahil ang Aking laman ay tunay na pagkain at ang Aking dugo ay tunay na inumin. <sup>56</sup> Ang siyang kumakain ng Aking laman at umiinom ng aking dugo ay nananahan sa Akin at Ako naman sa kanya. <sup>57</sup> Kung paanong Ako'y pinadala ng Amang buhay, at Ako'y nabubuhay dahil sa Ama, gayun din naman ang siyang kumakain sa Akin ay mabubuhay dahil sa Akin. <sup>58</sup> Ito ang pagkaing bumaba mula sa langit. Hindi tulad sa pagkain ng manna ng inyong mga ninuno na namatay, ngunit ang siyang kumakain ng pagkaing ito'y mabubuhay magpakailanman." <sup>59</sup> Sinabi Niya ang mga bagay na ito sa loob ng simbahan habang Siya'y nagtuturo sa Capernaum.

### ***Tumiwalag ang Maraming Alagad ni Jesus***

<sup>60</sup> Kaya't marami sa Kanyang mga alagad ang nagsabi matapos mapakinggan ito, "Ang hirap ng katuruan na 'to! Sino ang kayang tumanggap nyan?" <sup>61</sup> Nang malaman ni Jesus mula sa Kanyang kalooban na ang Kanyang mga alagad ay nagbubulong-bulungan patungkol dito, sinabi Niya sa kanila, "Nawalan ba kayo ng tiwala dahil dito?" <sup>62</sup> Paano kung makita n'yo ang Anak ng Tao na umaakyat sa kalangitan kung nasaan Siya noong una! <sup>63</sup> Ang Espiritu ang bumubuhay sa patay; hindi ito magagawa ng laman. Ang mga salitang sinasabi Ko sa inyo ay mula sa Espiritu na nagbibigay-buhay.

<sup>64</sup> Ngunit may ilan sa inyo na hindi nagtitiwala at sumusunod." Dahil kilala ni Jesus sa simula pa lang kung sino sa kanila ang hindi nagtitiwala at sumusunod at kung sino ang magtataksil sa Kanya. <sup>65</sup> Sinabi pa Niya, "Kaya't sinabi ko sa inyo na walang makakalapit sa Akin malibang bigyan siya ng kakayahan ng Ama." <sup>66</sup> Magmula noon marami sa Kanyang mga alagad ang nagsialisan at di na sumunod sa Kanya. <sup>67</sup> Kaya't sinabi ni Jesus sa labindalawa, "Aalis din ba kayo?" <sup>68</sup> Sinagot Siya ni Simon Pedro, "Panginoon, kanino pa po kami susunod? Nasa Inyo ang salita na nagbibigay ng buhay na pinagpala at walang katapusan. <sup>69</sup> Kumbinsido at sigurado kami na Kayo po ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas, ang Anak ng buhay na Diyos." <sup>70</sup> Sinagot sila ni Jesus, "Hindi ba't pinili Ko kayong labindalawa? Ngunit ang isa sa inyo ay si Satanas!" <sup>71</sup> Si Judas Iscariote na anak ni Simon ang Kanyang tinutukoy. Siya ang magtataksil sa Kanya bagamat isa ito sa labindalawa.

### ***Walang Tiwala Ang Mga Kapatid ni Jesus sa Kanya***

**7** Pagtapos ng mga bagay na ito, lumakad si Jesus sa Galilea dahil gusto Niyang lumayo sa Judea kung saan gumagawa ang mga pinunong Judio ng paraan upang patayin Siya. <sup>2</sup> Nang papalapit na ang Pista ng Tolda ng mga Judio, <sup>3</sup> Sinabi ng mga kapatid ni Jesus sa Kanya, "Kailangan ka nang umalis dito at pumunta sa Judea para makita ng iyong mga alagad ang himalang ginagawa Mo. <sup>4</sup> Dahil walang tao na nais maging sikat ang gumagawa ng mga bagay ng lihim. Dahil ginagawa mo ang mga bagay na ito, magpakita ka sa buong mundo." <sup>5</sup> Kahit ang Kanyang mga sariling kapatid ay hindi nagtitiwala at sumusunod sa Kanya. <sup>6</sup> Kaya't sinabi ni Jesus sa kanila, "Ang tamang

oras para sa Akin ay hindi pa dumadating, para sa inyo kahit anung oras ay puwede. <sup>7</sup> Hindi kayang mamuhi ng mundo sa inyo, ngunit namumuhi ito sa Akin dahil pinapatotoo Ko na ang mga gawa nito ay masama. <sup>8</sup> Pumunta na kayo sa Pista. Hindi pa Ako aakyat papunta sa Pista dahil hindi pa dumating ang tamang panahon para sa Akin." <sup>9</sup> Matapos Niyang sabihin sa kanila ang mga salitang ito, nanatili pa Siya sa Galilea.

### ***Nagpunta si Jesus sa Pista sa Kabila ng Pananakot ng mga Judio***

<sup>10</sup> Ngunit pagtapos makaalis ng Kanyang mga kapatid papunta ng Pista, pumunta na rin Siya pero walang sinumang nakaalam nito. <sup>11</sup> Kaya't ng Pista na ay hinanap Siya ng mga Judio at nagtanong, "Asan na Siya?" <sup>12</sup> Nagkaroon ng lihim na pagtatalo-talo mula sa mga nagkatipong mga tao doon patungkol sa Kanya. Sabi ng ilan, "Isa Siyang mabuting tao." Ang iba nama'y nagsabi, "Hindi, nililinlang Niya ang madla." <sup>13</sup> Ngunit walang nagtatangkang magsabi ng anumang bagay patungkol sa Kanya ng hayagan dahil sa takot nila sa mga pinunong Judio.

### ***Hinangaan si Jesus Dahil sa Kanyang Turo***

<sup>14</sup> Nang kalagitnaan ng Pista, umakyat si Jesus sa templo at nagturo. <sup>15</sup> Namangha ang mga pinunong Judio at sinabi, Namangha ang mga pinunong Judio at sinabi, "Paano nagkaroon ng ganitong kaalaman itong taong ito patungkol sa Biblia, kung hindi naman Siya nakapag-aral sa anumang paaralan?" <sup>16</sup> Sinagot sila ni Jesus, "Ang Aking tinuturo ay hindi galing sa Akin, kundi sa Kanya na nagpadala sa Akin. <sup>17</sup> Kung sinuman ay nais gawin ang Kanyang kagustuhan, malalaman niya kung ang turo ay

mula sa Diyos o kung Ako'y nagsasalita mula sa Aking sarili. <sup>18</sup> Ang nagsasalita para sa kanyang sarili ay naghahangad ng pansariling karangalan, ngunit ang siyang naghahangad ng karangalan ng nagpadala sa kanya ay totoo; at wala kang makikitang kamalian sa kanya. <sup>19</sup> Diba't ibinigay ni Moises sa inyo ang Kautusan? Pero wala sa inyong tumutupad ng Kautusan. Bakit gusto n'yo Akong patayin?" <sup>20</sup> Sumagot ang mga tao at sinabi, "Sinaspian Ka ng demonio! Sino ang gustong pumatay Sa'yo?"

### ***Ibinulgar ni Jesus ang Kanilang Pagkukunwari***

<sup>21</sup> Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, "Ginawa Ko ang isang gawain at kayong lahat ay namangha." <sup>22</sup> Pero dahil ibinigay ni Moises ang katuruan sa pagtutuli (di talaga galing ito kay Moises kundi galing sa mga patriyarka), nagtutuli kayo ng bata sa araw ng Pamamahinga. <sup>23</sup> Kung ang isang tao'y tinutuli sa araw ng Pamamahinga upang ang kautusan ni Moises ay di mabali, bakit kayo nagagalit sa Akin dahil pinagaling Ko, mula ulo hanggang paa, ang isang tao sa araw ng Pamamahinga? <sup>24</sup> Tigilan n'yo ang panghuhusga ng ayon lang sa inyong nakikita, kundi humusga kayo ng ayon sa katuwiran at katarungan.

### ***Ang Katapangan ni Jesus na Mangaral***

<sup>25</sup> Kaya't ilan sa mga taong nasa Jerusalem ay nagsabi, "Hindi ba't Siya iyong nais nilang patayin?" <sup>26</sup> Pero tignan n'yo, malaya pa rin Siyang nakakapagsalita at wala silang sinasabing anuman sa Kanya! Talaga bang alam na ng mga namumuno na ito mismo ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas? <sup>27</sup> Pero alam natin kung saan nagmula itong taong ito; pagdating ng hinirang ng

Diyos na Hari't Tagapagligtas, walang makakaalam kung saan Siya nagmula." <sup>28</sup> At habang si Jesus ay nagtuturo sa templo isinigaw Niya, "Kilala n'yo Ako at alam n'yo kung saan Ako nagmula, ngunit hindi Ako pumarito para sa Aking sarili. Siya na nagpadala sa Akin ay totoo. Hindi n'yo Siya kilala, <sup>29</sup> pero kilala Ko Siya dahil nagmula Ako sa Kanya at Siya ang nagpadala sa Akin." <sup>30</sup> Sa puntong ito naghanap sila ng paraan para hulihin Siya, ngunit walang sinumang umaresto sa Kanya dahil ang Kanyang oras ay hindi pa dumarating.

### ***Marami pang Nanalig kay Jesus***

<sup>31</sup> Gayun pa man marami pa ring tao ang nagtiwala at humanga sa Kanya. Sinabi nila, "Pagdating ng hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas, makakagawa ba Siya ng mas marami pang himala kaysa sa ginawa ng taong ito?" <sup>32</sup> Narinig ng mga Pariseo ang usap-usapan ng mga tao patungkol sa Kanya, kaya nagpadala ng mga pulis sa templo ang mga pinunong pari at mga Pariseo para dakpin Siya. <sup>33</sup> Kaya't sinabi ni Jesus, "Sandaling panahon na lamang Ako mananatili kasama n'yo, dahil pupunta na 'Ko sa Kanya na nagpadala sa Akin. <sup>34</sup> Hahanapin n'yo Ako, ngunit di n'yo Ako matatagpuan; at hindi kayo makakapunta saan man Ako nandoon." <sup>35</sup> Nagtanungan ang mga Judio sa isa't isa, "Saan Niya balak pumunta para di natin Siya makita? Pupunta ba Siya sa ating mga kababayan na nagkalat sa lupain ng mga Griego para turuan ang mga Griego? <sup>36</sup> Anong ibig Niyang sabihin nang sabihin Niya, 'Hahanapin n'yo Ako, ngunit di n'yo Ako matatagpuan,' at 'hindi kayo makakapunta saan man Ako nandoon'?"

## ***Sinumang Nauuwhaw ay Uminom sa Akin***

<sup>37</sup> Pagdating ng huli at pinakamahalagang araw ng Pista, tumayo si Jesus at isinigaw, "Kung sinuman ang nauuwhaw sa inyo, lumapit sa Akin upang uminom. <sup>38</sup> Ang sinumang nagtitiwala at sumusunod sa Akin ayon sa sinabi sa sinulat ng mga propeta, mula sa kaibuturan ng kanyang puso ay dadaloy ang malalakas na agos ng tubig na nagbibigay ng buhay na pinagpala." <sup>39</sup> Sinabi Niya ito patungkol sa Espiritu na tatanggapin ng mga magtitiwala at susunod sa Kanya. Hanggang sa panahong ito hindi pa nila natatanggap ang Espiritu dahil si Jesus ay hindi pa naluluwalhati. <sup>40</sup> Pagkarinig nila ng mga salitang ito, sinabi ng ilan sa mga taong nagkatipon doon, "Siguradong ito na ang Propeta." <sup>41</sup> Ang ilan naman ay nagsabi, "Ito na ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas." May ilan din ang nagtanong naman, "Paano magmumula ang hinirang ng Diyos bilang Hari't Tagapagligtas sa Galilea?" <sup>42</sup> Hindi ba't binanggit sa sinulat ng mga propeta na ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas ay magmumula sa lahi ni David sa Betlehem kung saan tumira si David?"

## ***Walang Nakapagsasalita na Gaya Niya***

<sup>43</sup> Kaya't ang mga tao ay nagkabaha-bahagi dahil sa Kanya. <sup>44</sup> Ilan sa kanila ay gusto na Siyang dakpin ngunit walang umaresto sa Kanya. <sup>45</sup> Bumalik ang mga pulis ng templo sa mga pinunong pari at mga Pariseo na nagtanong sa kanila, "Bakit hindi n'yo Siya inaresto?" <sup>46</sup> Sumagot ang mga pulis, "Walang sinuman ang nakakapagsalita ng gaya Niya!" <sup>47</sup> "Kayo din ba ay nalinlang Niya?" sagot ng mga Pariseo. <sup>48</sup> "Mayroon bang opisyal o Pariseo na nagtitiwala at sumusunod sa Kanya?" <sup>49</sup> Ang mga taong ito na walang alam sa Kautusan ay nasa ilalaim ng sumpa." <sup>50</sup> Sinabi ni Nicodemus sa kanila na

minsang pumunta kay Jesus (kabilang siya sa kanila),  
<sup>51</sup> "Naayon ba sa ating batas na hatulan ang sinuman kahit hindi pa naririnig ang kanyang panig upang malaman ang totoo niyang ginagawa?" <sup>52</sup> Sumagot sila at sinabi sa kanya, "Taga Galilea ka rin ba? Magsuri ka at matutuklasan mo na walang propeta na nagmula sa Galilea." <sup>53</sup> At umuwi sila sa kani-kanilang tahanan.

### ***Si Jesus at ang Babaing Nagkasala***

**8** Nagpunta si Jesus sa Bundok ng mga Olibo. <sup>2</sup> Nagsisimula pa lang magliwanag ang umaga, muli na Siyang pumunta sa templo kung saan lahat ng mga tao ay nagkatipon sa palibot Niya, at Siya'y umupo at tinuruan sila. <sup>3</sup> Maya't maya ay dumating ang mga guro't iskolar ng Biblia at mga Pariseo na may dala-dalang babaing nahuli dahil sa pakikiapid at pinatayo siya sa harapan ng mga nagkatipon doon. <sup>4</sup> Sinabi nila kay Jesus, "Guro, ang babaing ito ay nahuli sa akto ng pakikiapid. <sup>5</sup> Ayon sa Batas, iniutos ni Moises sa atin na batuhin ang mga babaing katulad niya. Ano naman ang Iyong masasabi?"

### ***Si Jesus at ang mga Mapagmalinis***

<sup>6</sup> Ginamit nila ang ganitong klaseng pagtatanong bilang patibong na magiging batayan ng kanilang akusasyon laban sa Kanya. Ngunit yumuko si Jesus at nagsimulang magsulat sa sahig gamit ang Kanyang daliri. <sup>7</sup> Nang paulit-ulit silang nagtanong ng ganito, tumayo Siya at sinabi sa kanila, "Sinuman sa inyo ang hindi nagkakasala ang siyang unang bumato sa kanya." <sup>8</sup> Yumuko Siyang muli at nagpatuloy magsulat sa sahig. <sup>9</sup> Nang marinig nila ito, isa-isa silang umalis simula sa

mas nakatatanda hanggang sa wala nang natira kundi si Jesus at ang babae na nakatayo sa gitna.

### ***Umuwi at Huwag nang Magkasala***

<sup>10</sup> Tumayo si Jesus at tinanong siya, "Babae, nasaan na sila? Wala bang nagparusa sa iyo?" <sup>11</sup> Sumagot siya, "Wala po, Panginoon." Sinabi ni Jesus, "Hindi rin kita paparusahan. Umuwi ka na at huwag ka nang magkasala." <sup>12</sup> Nang magsalita muli si Jesus sa mga tao, sinabi Niya, "Ako ang liwanag ng mundo. Sinumang sumusunod sa Akin ay di kailanman lalakad sa kadiliman, kundi magkakaroon siya ng liwanag ng buhay." <sup>13</sup> Sinagot Siya ng mga Pariseo, "Nagpapatotoo ka sa Iyong sarili kaya walang kwenta ang Iyong patotoo!" <sup>14</sup> Sumagot si Jesus, "Kahit magpatotoo Ako sa Aking sarili, ang patotoo Ko ay mabisa dahil alam Ko kung saan Ako nagmula at kung saan Ako patungo. Ngunit wala kayong alam kung saan Ako nagmula at kung saan Ako papunta.

### ***Ang Tamang Paghatol***

<sup>15</sup> Humuhusga kayo ayon sa karunungan ng tao; hindi Ko hinuhusgahan ang sinuman. <sup>16</sup> At kung Ako man ay huhusga, ang Aking hatol ay totoo dahil hindi Ako nag-iisa, Ako at ang Ama na nagpadala sa Akin ay magkasamang humahatol. <sup>17</sup> Kahit sa inyong batas ay nakasaad na ang patotoo ng dalawang tao ay may bisa. <sup>18</sup> Ako ang nagpapatotoo sa Aking sarili, at ang Ama na nagpadala sa Akin ay nagpapatotoo din patungkol sa Akin. <sup>19</sup> Tinanong nila Siya, "Nasaan ang Iyong Ama?" Sumagot si Jesus, "Hindi n'yo Ako kilala ni ang Aking Ama. Kung kilala n'yo Ako, ay makikilala nyo rin ang Aking Ama." <sup>20</sup> Sinabi Niya ang mga salitang ito habang nagtuturo sa templo malapit sa lugar kung saan inilalagay ang mga



handog. Ngunit walang umaresto sa Kanya dahil ang Kanyang oras ay hindi pa dumarating.

### ***Nagpahiwatig si Jesus ng Kanyang Pagpanaw***

<sup>21</sup> Sinabi Niyang muli sa kanila, "Paalis na Ako; hahanapin n'yo Ako, at kayo ay mamamatay dahil sa inyong kasalanan. Hindi kayo makakapunta sa Aking pupuntahan." <sup>22</sup> Kayat nagtanong muli ang mga Judio, "Magpapakamatay ba Siya, kaya Niya sinabing, 'Hindi kayo makakapunta sa Aking pupuntahan'?" <sup>23</sup> Sinabi pa Niya, "Kayo ay nanggaling sa kailaliman; Ako sa kaitaasan. Kayo ay nanggaling sa mundong ito; Hindi Ako nanggaling sa mundong ito. <sup>24</sup> Sinasabi Ko sa inyo na kayo ay mamamatay dahil sa inyong mga kasalanan; kung hindi kayo naniniwala na Ako nga ang Siya Kong sinasabi sa inyo, kayo ay mamamatay dahil sa inyong kasalanan." <sup>25</sup> "Sino ka ba?" tanong nila, "Ako ay ang Siya Kong matagal nang sinasabi sa inyo." Tugon ni Jesus. <sup>26</sup> "Maraming bagay Akong pwedeng sabihin laban sa inyo, ngunit Siya na nagpadala sa Akin ay mapagkakatiwalaan. Ano mang naririnig Ko sa Kanya ang siya Kong sinasabi sa lahat."

### ***Kasama ni Jesus ang Kanyang Ama***

<sup>27</sup> Hindi nila nauunawaan na nagsasalita Siya patungkol sa Kanyang Ama. <sup>28</sup> Kaya't sinabi ni Jesus sa kanila, "Kapag itinaas n'yo ang Anak ng Tao, tsaka n'yo mauunawaan na Ako nga Siya na Aking sinasabi, at wala Akong ginagawa ng Ako lang mag-isa. Ngunit kung paano itinuro sa Akin ng Ama, ganun Ko din ito sinasabi. <sup>29</sup> Siya na nagpadala sa Akin ay kasakasama Ko. Hindi Niya Ako iniwang mag-isa, dahil ginagawa Ko lagi ang bagay na

sang ayon Siya." <sup>30</sup> Habang sinasabi Niya ang mga bagay na ito, marami ang nagtiwala at nanalig sa Kanya.

### ***Katotohanan ang Magpapalaya sa Inyo***

<sup>31</sup> Sinabi ni Jesus sa mga Judiong nanalig sa Kanya, "Kung panghahawakan n'yo ang Aking mga turo, kayo nga ay talagang mga alagad Ko, <sup>32</sup> makikilala n'yo ang katotohanan, at ang katotohanan ang magpapalaya sa inyo." <sup>33</sup> Sinagot nila Siya, "Kami ay galing sa lahi ni Abraham at kailanman'y di naging alipin nino man. Pano Mo sasabihing, 'Kayo ay mapapalaya?'" <sup>34</sup> Sumagot si Jesus, "Sasabihin Ko sa inyo ang totoo, sinuman ang nagkakasala ay alila ng kasalanan." <sup>35</sup> Ang alila ay di permanente sa isang pamilya, ngunit ang anak ay nananatili magpakailanman. <sup>36</sup> Kaya't kung pinalaya kayo ng Anak, kayo nga ay totoong magiging malaya. <sup>37</sup> Alam Ko na kayo ay galing sa lahi ni Abraham pero handang-handa kayong patayin Ako dahil di nyo tanggap ang Aking salita. <sup>38</sup> Sinasabi Ko sa inyo ang Aking nakita sa piling ng Ama, at ginagawa n'yo ang napakinggan n'yo sa inyong ama." <sup>39</sup> "Si Abraham ang aming ama." Sagot nila. "Kung kayo'y mga anak ni Abraham, gagawin n'yo ang mga ginawa ni Abraham." Sagot ni Jesus. <sup>40</sup> "Pero gusto n'yo Akong patayin, Ako na nagsabi sa inyo ng katotohanan na nadinig Ko sa Diyos. Hindi yan gawain ni Abraham!

### ***Ang Ama ng Sinungaling at Mamamatay Tao***

<sup>41</sup> Ginagawa n'yo ang gawain ng inyong ama." "Hindi kami mga anak sa labas!" tugon nila. "Isa lang ang amin ama - ang Diyos." <sup>42</sup> Sinabi ni Jesus sa kanila, "Kung ama n'yo ang Diyos, mamahalin n'yo Ako dahil nanggaling Ako sa Diyos at nandito ngayon Ako. Hindi

Ako pumunta rito sa Aking sariling kagustuhan lamang - pinadala Niya Ako. <sup>43</sup> Bakit hindi n'yo maintindihan ang sinasabi Ko? Ito'y dahil hindi n'yo matanggap ang sinasabi Ko. <sup>44</sup> Kayo ay galing sa inyong ama, si Satanas, at gusto n'yong gawin ang gusto ng inyong ama. Isa siyang mamamatay tao noong simula pa lang at hindi siya pumapanig sa katotohanan dahil walang katotohanang matatagpuan sa kanya. Pag siya'y nagsasabi ng hindi totoo, nagsasalita siya mula sa kanyang sarili dahil siya'y sinungaling at ama ng kasinungalingan. <sup>45</sup> Kaya naman hindi kayo makapaniwala sa Akin dahil totoo ang sinasabi Ko. <sup>46</sup> Sino sa inyo ang may makikitang kasalanan sa Akin? Kung nagsasabi Ako ng totoo, bakit hindi n'yo Ako mapaniwalaan? <sup>47</sup> Siya na panig sa Diyos ay nakikinig at sumusunod sa sinasabi ng Diyos. Ito ang dahilan bakit hindi kayo nakikinig at sumusunod dahil hindi kayo panig sa Diyos. <sup>48</sup> Sinagot Siya ng mga Judio, "Hindi ba tama kami na ikaw ay isang Samaritano na inaalihan ng demonyo?"

### ***Paglapstangan ng mga Tao kay Jesus***

<sup>49</sup> "Hindi Ako inaalihan ng demonyo," tugon ni Jesus. "Sa katunayan, pinararangalan Ko ang Aking Ama ngunit wala kayong karespe-respeto sa Akin. <sup>50</sup> Hindi Ko hangad ang pansariling karangalan; ngunit may Isang naghahanap nito, at Siya ang huhusga. <sup>51</sup> Sasabihin Ko sa inyo ang totoo, kung may sinumang sumusunod sa Aking salita, hindi niya kailanman mararanasan ang kamatayan." <sup>52</sup> Kaya't sinabi ng mga Judio, "Ngayon, kumbinsido na kami na Ikaw nga ay may kargang demonyo! Namatay si Abraham at ganun din ang mga propeta, pero sinasabi Mo na kung sinuman ang tumutupad ng Iyong salita, hindi niya matitikman ang

kamatayan? <sup>53</sup> Mas dakila Ka pa ba kaysa sa aming amang Abraham? Namatay siya gayundin ang mga propeta. Sino ka ba sa akala Mo?

### ***Bago pa si Abraham, Ako na***

<sup>54</sup> Sumagot si Jesus, "Kung pinararangalan Ko lang ang Aking sarili, walang kahulugan ang Aking pagyayabang. Ngunit ang Aking Ama, na itinuturing n'yong Diyos, ay ang nagpaparangal sa Akin. <sup>55</sup> Kilala Ko Siya, bagamat di n'yo Siya nakikilala. Kung sasabihin Kong di Ko Siya kilala, magiging sinungaling Ako gaya n'yo. Pero kilala Ko Siya, at Ako'y sumusunod sa Kanyang salita. <sup>56</sup> Ang inyong amang Abraham ay natuwa ng makita niya ang pagdating ng araw na ito; nakita niya ito at siya'y nagalak." <sup>57</sup> "Wala Ka pang 50 taon at nakita Mo na si Abraham?" Tanong ng mga Judio. <sup>58</sup> Sumagot si Jesus, "Sasabihin Ko sa inyo ang totoo, bago pa ipinanganak si Abraham, Ako na." <sup>59</sup> At nagsimula silang mamulot ng batong ihahagis sa Kanya, ngunit agad si Jesus na nakapagtago at nakalabas mula sa templo.

### ***Pinagaling ni Jesus ang Lalaking Pinanganak na Bulag***

**9** Habang Siya'y naglalakad, nakita Niya ang isang lalaking bulag mula pa sa kanyang kapanganakan. <sup>2</sup> Tinanong siya ng Kanyang mga alagad, "Guro, sino pong nagkasala, itong lalaking ito o ang kanyang mga magulang, dahilan para ipanganak siyang bulag?" <sup>3</sup> Tumugon si Jesus, "Hindi dahil nagkasala ang lalaking ito o ang kanyang mga magulang. Nangyari ito para maipakita sa lahat ang pagkilos ng Diyos sa pamamagitan niya. <sup>4</sup> Kailangan nating gawin ang trabaho Niya na nagpadala sa Akin habang araw pa.

Darating ang gabi kung kailan wala nang pwedeng magtrabaho. <sup>5</sup> Habang Ako ay nasa daigdig, Ako ang liwanag sa daigdig."<sup>6</sup> Matapos Niyang magsalita, dumura Siya sa lupa, gumawa ng putik mula sa laway, ipinahid ang putik sa mga mata ng lalaking bulag, <sup>7</sup> At sinabi sa kanya, "Umalis kana at maghugas sa paliguan ng Siloam (ibig sabihin ay "pinadala"). Kaya't pumunta siya, naghugas, at umuwing nakakakita. <sup>8</sup> Ang kanyang mga kapit-bahay at ang mga nakita siya na dating bulag ay nagtanong, "Hindi ba ito ang nakaupo at namamalimos?" <sup>9</sup> May ilan na nagsabi, "Siya nga!" ang iba, "Kamukha lang niya." Pero nagsalita siya, "Ako iyon!" <sup>10</sup> Kaya't tinanong nila siya, "Paano nakakita ang iyong mga mata?"

### ***Kapangyarihan ng Laway at Putik***

<sup>11</sup> Sumagot siya, "May isang lalaking ang pangalan ay Jesus na gumawa ng putik, ipinahid sa aking mga mata, at sinabi sa akin, 'Pumunta ka sa paliguan ng Siloam, at maghugas.' Pumunta nga ako at naghugas, at nakakita na ako." <sup>12</sup> Nagtanong sila, "Asan na Siya?" Sumagot siya, "Hindi ko po alam." <sup>13</sup> Dinala nila sa mga Pariseo ang lalake na dating bulag. <sup>14</sup> Araw ng pamamahinga nang ginawa ni Jesus ang putik at pinagaling ang kanyang mga mata. <sup>15</sup> Muli pa siyang tinanong ng mga Pariseo kung papaano niya natanggap ang kakayahang makakita. Sinabi niya, "Nilagyan Niya ng putik ang aking mga mata, naghugas ako, at ako'y nakakakita na."

### ***Paninira ng mga Kaaway ni Jesus***

<sup>16</sup> Kaya't sinabi ng ilang Pariseo, "Ang taong ito ay di sa Diyos dahil di Niya tinutupad ang itinakdang pamamahinga sa ika-7 araw." Pero sabi ng iba, "Paano makagagawa ng ganitong himala ang isang taong

makasalanan?" Kaya't nagkaroon ng pagkakabaha-bahagi sa pagitan nila. <sup>17</sup> Tinanong nila ang dating bulag, "Anong masasabi mo sa Kanya na nagpagaling ng iyong mga mata?" Sumagot siya, "Isa Siyang propeta." <sup>18</sup> Pero may duda ang mga pinunong Judio patungkol sa kanya na siya'y dating bulag at nakatanggap ng kakayahang makakita, hanggang ipatawag nila ang mga magulang ng taong ito. <sup>19</sup> Tinanong nila, "Siya ba ay anak n'yo, na sinasabi n'yong ipinanganak na bulag? Paano siya ngayon nakakakita?" <sup>20</sup> Sumagot ang kanyang mga magulang at sinabi, "Sa aming pagkaka-alam, siya po ang aming anak at siya nga ay ipinanganak na bulag.

### ***Pananakot ng mga Lider ng Simbahan***

<sup>21</sup> Pero hindi po namin alam kung paano siya ngayon nakakakita, o kung sino ang nagpagaling ng kanyang mga mata. Tanungin n'yo siya. May edad na po siya at kaya na niyang magsalita para sa kanyang sarili." <sup>22</sup> Sinabi ng kanyang mga magulang ang mga bagay na ito dahil takot sila sa mga pinunong Judio. Dahil nagkasundo na ang mga pinunong Judio na ang sinumang magpahayag ng pagsang-ayon na Siya ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas ay ititiwalag mula sa simbahan. <sup>23</sup> Ito ang dahilan kaya sinabi ng kanyang mga magulang, "Asa edad na po siya. Pwede n'yo siyang tanuning." <sup>24</sup> Kaya't pinatawag muli nila ang lalaking noon ay bulag at sinabi sa kanya, "Parangalan mo ang Diyos, alam naming namumuhay sa pagkakasala ang lalaking ito."

### ***Naturuan Bigla ang mga Kaaway ni Jesus***

<sup>25</sup> Sumagot naman siya at sinabi, "Wala akong alam kung Siya nga ay namumuhay sa kasalanan. Isa lang

ang alam ko: Bulag ako noon, pero ngayon nakakakita na ako!" <sup>26</sup> Muli nila siyang tinanong, "Anong ginawa Niya sa iyo? Paano Niya pinagaling ang iyong mga mata?" <sup>27</sup> Sumagot siya, "Sinabi ko na po sa inyo, diba? Para naman pong hindi kayo nakikinig. Bakit po n'yo gustong marinig uli? Gusto n'yo po bang maging mga alagad din Niya?" <sup>28</sup> Pinagmumura nila siya at sinabi pagkatapos, "Tkaw ang Kanyang alagad. Kami ay mga alagad ni Moises!" <sup>29</sup> Sigurado kaming nangusap ang Diyos kay Moises, pero itong taong ito - hindi nga natin alam kung taga saan Siya?" <sup>30</sup> Sumagot ang lalake at sinabi sa kanila, "Nakakamangha nga ang bagay na ito di po ba? Hindi n'yo alam kung taga saan Siya, pero pinagaling Niya ang aking mga mata!" <sup>31</sup> Alam naman natin na hindi nakikinig ang Diyos sa mga taong namumuhay sa kasalanan, pero kung ang sino man ay pinararangalan ang Diyos at gumagawa ng Kanyang kalooban, siya'y pinakikinggan Niya. <sup>32</sup> Sa buong kasaysayan ng daigdig, wala pang nabalita tungkol sa sinumang nakapagpagaling sa mata ng isang taong ipinanganak na bulag. <sup>33</sup> Kung ang taong ito ay hindi mula sa Diyos, wala siyang magagawa." <sup>34</sup> Sumagot sila at sinabi sa kanya, "Ipinanganak ka sa pagkakasala at kami ngayon ang tinuturuan mo?" At itiniwalag nila siya mula sa kanilang simbahan.

### ***Ang Mga Bulag sa Pagkakasala***

<sup>35</sup> Nabalitaan ni Jesus na itiniwalag nila ang lalake, at nang matagpuan Niya ito ay sinabi Niya, "May tiwala ka ba sa Anak ng Diyos?" <sup>36</sup> Sumagot siya at sinabi, "Sino po ba Siya, Panginoon, at ako'y magtitiwala at susunod sa Kanya?" <sup>37</sup> At tinugon siya ni Jesus, "Nakita mo na Siya, at Siya ang nagsasalita sa 'yo ngayon." <sup>38</sup> At tumugon siya, "Panginoon, ako po'y nagtitiwala!" at siya'y sumamba sa

Kanya. <sup>39</sup> Sinabi ni Jesus, dumating Ako para magkaroon kayo ng makatuwirang pagpapapasya - upang ang mga hindi nakakakita ay makakita, at ang mga nakakakita ay mabulag. <sup>40</sup> Ang ilang mga Pariseo na kasama Niya ay narinig ang mga salitang ito at sinabi nila sa Kanya, "Kami ba'y mga bulag din?" <sup>41</sup> Sinagot sila ni Jesus, "Kung bulag sana kayo, wala kayong kasalanan. Pero ngayong sinasabi n'yo na kayo'y nakakakita, patuloy kayong nagkakasala.

### ***Ang Mabuting Pastol***

**10** Sasabihin Ko sa inyo ang totoo, sino mang hindi dumadaan sa pintuan papunta kung saan nakatira ang mga tupa, ngunit umaakyat sa ibang paraan, ay isang magnanakaw at mandarambong. <sup>2</sup> Ngunit siya na dumadaan sa pintuan ang siyang pastol ng mga tupa. <sup>3</sup> Pinagbubuksan siya ng bantay sa pintuan, at pinakikinggan siya ng mga tupa. Tinatawag niya rin ang kanyang mga tupa sa kanilang mga pangalan at nangunguna siya sa kanila palabas. <sup>4</sup> Pagkatapos niyang ilabas ang lahat ng kanyang mga tupa, mangunguna siya sa paglalakbay kasama nila, at susundan siya ng mga tupa dahil kilala nila ang kanyang tinig. <sup>5</sup> Hindi sila susunod sa isang dayuhan, ngunit tumatakbo palayo sa kanya dahil hindi nila kilala ang tinig ng mga dayuhan." <sup>6</sup> Sinabi ni Jesus ang talinhagang ito sa kanila ngunit hindi nila naintindihan ang ibig sabihin ng kanyang mga sinabi sa kanila. <sup>7</sup> Kaya't sinabi ni Jesus sa kanila muli, "Sasabihin Ko sa inyo ang totoo, Ako ang pintuan ng mga tupa. <sup>8</sup> Lahat ng mga dumating bago Ako ay mga magnanakaw at mandarambong, ngunit hindi sila pinakinggan ng mga tupa.



## ***Pagkalinga ng Mabuting Pastol***

<sup>9</sup> Ako ang pintuan. Kung sinuman ay papasok sa pamamagitan Ko, siya'y maliligtas. Siya ay makakapasok at makakalabas, at makakakita ng pastulan. <sup>10</sup> Dumarating ang magnanakaw di para sa kung ano pa man, kundi para nakawin, patayin at katayin ang mga tupa. Dumating Ako para magkaroon sila ng buhay na pinagpala at mapa sa kanila ito ng masagana at nag-uumapaw! <sup>11</sup> Ako ang mabuting pastol. Inaalay ng mabuting pastol ang kanyang buhay para sa kanyang tupa. <sup>12</sup> Ang nag-aalaga ng tupa dahil sa perang kanyang tinatanggap, pag nakita na niya ang lobo na parating ay tatakas at pababayaang mga tupa palibhasa'y hindi siya ang pastol. Tatangayin sila ng lobo pagka huli sa kanila at ang iba naman ay magsisikalat kung saan-saan. <sup>13</sup> Ang nag-aalaga ng tupa dahil sa perang kanyang tinatanggap ay tumatakas sa mapanganib na oras, dahil ito'y isang hanap-buhay lamang sa kanya at wala siyang totoong malasakit para sa mga tupa.

## ***Kilala ng Pastol ang Kanyang mga Tupa***

<sup>14</sup> Ako ang mabuting pastol. Kilala Ko ang Aking mga tupa, at kilala nila Ako <sup>15</sup> kung paano Ako ay nakikilala ng Aking Ama, at kung paano Ko nakikilala ang Ama. Inaalay Ko ang Aking buhay alang-alang sa mga tupa. <sup>16</sup> Mayroon pa Akong mga tupa na wala sa kawan na ito. Kailangan Ko rin silang gabayan. Susunod sila sa Aking tinig para iisa nalang ang kawan at isa nalang ang pastol. <sup>17</sup> Ito ang dahilan kaya natutuwa ang Ama Ko sa Akin, dahil inaalay Ko ang Aking buhay upang kunin Ko itong muli. <sup>18</sup> Walang sino man ang kukuha nito mula sa Akin, inaalay Ko ito sa Aking sariling kagustuhan. May kapangyarihan Akong ialay ito, at may kapangyarihan din

Akong kunin itong muli. Ito ang utos na tinanggap Ko mula sa Aking Ama."

### ***Nahati ang mga Tao Dahil kay Jesus***

<sup>19</sup> Muling nagkabaha-bahagi ang mga Judio dahil sa mga salitang ito. <sup>20</sup> Marami sa kanila ang nagsasabi, "Inaalihan Siya ng demonyo at nababaliw! Bakit kayo nakikinig sa Kanya?" <sup>21</sup> Sinabi naman ng iba, "Hindi ganyan ang mga salita ng isang inaalihan ng demonyo. Kaya ba nang demonyong magpagaling ng isang bulag?" <sup>22</sup> Dumating ang Pista ng Pagtatalaga sa Jerusalem at iyon ay panahon ng taglamig. <sup>23</sup> Si Jesus ay naglalakad sa templo sa loob ng beranda ni Solomon. <sup>24</sup> Kaya't dumating ang mga Judio at pinalibutan Siya ng mga ito. Tinanong nila Siya, "Hanggang kailang Mo kami hahayaang magkaroon ng magkaibang opinion patungkol sa Iyo? Kung Ikaw ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas, sabihin Mo sa amin ng diretsahan." <sup>25</sup> Sinagot sila ni Jesus, "Sinabi Ko na sa inyo pero hindi kayo naniwala. Ang mga ginagawa Ko sa ngalan ng Aking Ama ang siyang nagpapatotoo patungkol sa Akin <sup>26</sup> pero di pa rin kayo nagtitiwala - ito ay dahil hindi Ko kayo mga tupa, gaya ng sinabi Ko sa inyo.

### ***Kaligtasan ng Mga Tupa ng Diyos***

<sup>27</sup> Naiintindihan ng Aking mga tupa ang Aking tinig, kilala Ko sila, at sumusunod sila sa Akin. <sup>28</sup> Binibigyan Ko sila ng buhay na pinagpala at walang katapusan, at di sila kailanman mapapahamak. Walang sino man ang aagaw sa kanila mula sa kamay Ko. <sup>29</sup> Ang Aking Ama na nagbigay sa kanila sa Akin ay higit na dakila sa lahat. Walang sino man ang kayang umagaw sa kanila mula sa kamay ng Aking Ama. <sup>30</sup> Ako at ang Ama ay magka-isa.

<sup>31</sup> Muling namulot ng mga bato ang mga Judio para ihagis sa Kanya. <sup>32</sup> Sinabi ni Jesus sa kanila, "Marami Akong ipinakita sa inyong mabubuting gawa mula sa Aking Ama. Alin sa mga ito ang dahilan para batuhin n'yo Ako?" <sup>33</sup> Sinagot Siya ng mga Judio, "Hindi Ka namin babatuhin dahil sa mabuting gawa, kundi dahil sa paglapastangan Mo sa Diyos. Dahil ginagawa Mong Diyos ang Iyong sarili -Ikaw na isa lamang tao!"

### ***Ako ang Anak ng Diyos***

<sup>34</sup> "Hindi ba nasusulat sa inyong batas," Tugon ni Jesus, "'Sinabi ko sa inyo, kayo ay mga diyos?' <sup>35</sup> Kung tinawag Niya silang 'mga diyos', sila na tagapaghatid ng salita ng Diyos - ang sinulat ng mga propeta ay hindi mawawalan ng bisa - <sup>36</sup> sinasabi n'yo ba sa Kanya na itinalaga ng Ama at pinadala sa daigdig na ito, 'Ikaw ay lumalapastangan sa Diyos,' dahil sinabi Ko, 'Ako ang Anak ng Diyos? <sup>37</sup> Kung di Ko ginagawa ang trabaho ng Aking Ama, huwag n'yo Akong paniwalaan. <sup>38</sup> Pero kung ginagawa Ko ito, maski na hindi n'yo Ako paniwalaan, maniwala kayo sa mga ginagawa Ko, upang maintindihan n'yo at maniwala kayo na ang Ama ay sumasa Akin at Ako ay sumasa Kanya." <sup>39</sup> Kaya't tinangka muli nilang arestuhin Siya, pero nakatakas Siya mula sa kanilang mga kamay. <sup>40</sup> Umalis si Jesus sa lugar na iyon at tumawid sa kabilang ibayo ng Jordan, sa lugar kung saan unang naglubog sa tubig si Juan, at doon Siya nanirahan. <sup>41</sup> Maraming tao ang nagpunta sa Kanya at sinabi, "Hindi kailanman gumawa ng himala si Juan, ngunit lahat ng sinabi ni Juan patungkol sa taong ito ay totoo." <sup>42</sup> At marami ang nagtiwala at sumunod sa Kanya doon.

## ***Si Lazaros ay Nasa Malubhang Kalagayan***

# 11

Sa kabilang banda, may isang lalaking nakakaranas ng matinding panghihina na ang pangalan ay Lazaros. Siya'y taga Betania, sa bayan kung saan nakatira sina Maria at Marta na kanyang kapatid. <sup>2</sup> Si Maria ang nagpahid ng mabangong langis sa Panginoon at nagpunas ng Kanyang mga paa gamit ang kanyang buhok - kapatid niya si Lazaros na siyang nakakaranas ng panghihina. <sup>3</sup> Kaya't nagpadala ang kanyang mga kapatid ng mensahe sa Kanya na sinasabi, "Panginoon, tignan nyo po, ang iyong matalik na kaibigan ay nakakaranas ng panghihina." <sup>4</sup> Nang marinig ito ni Jesus, sinabi Niya, "Ang karamdamang ito ay hindi magtatapos sa kamatayan, kundi ito ay para sa ikararantal ng Diyos, at sa pamamagitan nito ay mapararantal ang Anak ng Diyos." <sup>5</sup> Malapit ang damdamin ni Jesus kina Marta, sa kanyang kapatid na Maria at Lazaros. <sup>6</sup> Pero nang marinig Niya na ito ay nagkasakit, nanatili pa Siya ng dalawang araw sa lugar kung saan Siya nandoon.

## ***Ang Lumalakad sa Liwanag ay Di Natititsod***

<sup>7</sup> At pagkatapos, sinabi Niya sa Kanyang mga alagad, "Punta tayo uli ng Judea." <sup>8</sup> Ngunit sinabi ng Kanyang mga alagad, "Guro, di ba't kamakailan lang po ay tinangka Kayong batuhin ng mga Judio, at ngayon ay pupunta Kayo uli doon?" <sup>9</sup> Sumagot si Jesus, "Hindi ba't may 12 oras sa buong maghapon? Kung sinuman ay lalakad kung araw pa ay hindi matititsod dahil nakakakita siya gamit ang liwanag nitong daigdig. <sup>10</sup> Pero kung ang isang tao ay lumalakad sa gabi, siya'y natititsod dahil wala siyang liwanag." <sup>11</sup> Matapos Niyang sabihin ang mga bagay na ito ay sinabi Niya, "Ang kaibigan nating si

Lazaros ay natutulog; pero pupunta Ako doon para gisingin siya." <sup>12</sup> At sinabi ng Kanyang mga alagad, "Panginoon, mas gaganda ang kanyang kalagayan kung siya'y matutulog." <sup>13</sup> Ang pagkamatay niya ang tinutukoy ni Jesus, pero ang akala nila ay nagsalita Siya patungkol sa natural na pagtulog. <sup>14</sup> Kaya't dahil dito sinabi ni Jesus sa kanila ng diretsahan, "Patay na si Lazaros." <sup>15</sup> Masaya Ako para sa inyo na wala Ako roon, dahil makakatulong ito sa inyong pananalig. Pero tara na at puntahan natin siya. <sup>16</sup> At sinabi ni Tomas (ang palayaw ay "Kambal") sa kanyang kapwa alagad, "Sumama na tayo para mamatay na din tayo kasama Niya!"

### ***Namatay na si Lazaros***

<sup>17</sup> Nang dumating si Jesus, natuklasan Niyang apat na araw nang nakalibing si Lazaros. <sup>18</sup> Ang Betania ay malapit lang sa Jerusalem, halos dalawang milya lang ang layo. <sup>19</sup> At maraming Judio ang pumunta kina Marta at Maria upang makiramay dahil sa kanilang kapatid na lalake. <sup>20</sup> Nang marinig ni Marta na paparating si Jesus, lumabas siya ng bahay upang salubungin Siya, ngunit si Maria ay naiwang nakaupo sa bahay. <sup>21</sup> Sinabi ni Marta kay Jesus, "Panginoon, kung andito lang kayo hindi po sana namatay ang aking kapatid. <sup>22</sup> Pero alam ko po na anumang hilingin Ninyo sa Diyos ay ibibigay po sa Inyo ng Diyos."

### ***Sinabi ni Jesus na Muling Babangon si Lazaros***

<sup>23</sup> Sumagot si Jesus, "Muling babangon ang iyong kapatid." <sup>24</sup> Sinabi ni Marta sa Kanya, "Alam ko po na siya'y babangon muli sa muling pagkabuhay ng mga patay sa huling araw." <sup>25</sup> Sinabi sa kanya ni Jesus, "Ako ang muling pagkabuhay, at ang buhay. Siya na nagtitiwala at

sumusunod sa Akin, kahit siya'y patay ay mabubuhay <sup>26</sup> at sinumang nabubuhay at nagtitiwala't sumusunod sa Akin ay di kailanman mamamatay. Naniniwala ka ba dito?" <sup>27</sup> Sinabi niya sa Kanya, "Opo, Panginoon. Nananalig ako na Kayo po ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas, ang Anak ng Diyos, na Siyang dapat na dumating sa daigdig." <sup>28</sup> Pagtapos niyang sabihin ito, umuwi siya, palihim na tinawag si Maria na kanyang kapatid at sinabi, "Dumating ang Guro at hinahanap ka." <sup>29</sup> Nang marinig niya ito, nagmadali siyang tumayo at nagpunta sa Kanya. <sup>30</sup> Hindi pa nakakapasok si Jesus sa bayan kundi asa lugar pa rin kung saan Siya dinatnan ni Marta. <sup>31</sup> Nang makita si Maria ng mga Judiong pumunta sa kanyang bahay upang makiramay, kung paano siya nagmamadaling tumayo at lumabas ng bahay, sumunod sila sa kanya at sinabi, "Pupunta siya sa libingan upang dun umiyak!" <sup>32</sup> Pagdating ni Maria sa lugar kung asan si Jesus, pagkakita sa Kanya, siya'y humandusay sa paanan Niya at sinabi sa Kanya, "Panginoon, kung nandito lang po sana kayo hindi sana namatay ang kapatid ko."

### ***Humagulgol si Jesus Para Kay Lazaros***

<sup>33</sup> Nang makita siya ni Jesus na humahagulgol, at ang mga Judio na sumama sa kanya na humagagulgol din, naantig ang Kanyang kaluluwa at di Siya mapakali. <sup>34</sup> At sinabi Niya, "Saan n'yo siya inilibing?" Sinabi nila sa Kanya, "Panginoon, halikayo at makikita Ninyo." <sup>35</sup> Humagulgol si Jesus. <sup>36</sup> At sinabi ng mga Judio, "Tignan nyo kung gaano Niya kamahal ang taong ito?" <sup>37</sup> Pero ilan sa kanila ay nagsabi, "Bakit hindi kinaya ng Taong ito, na nagpagaling ng bulag, na pigilan ang pagkamatay niya?" <sup>38</sup> At muling naantig si Jesus sa Kanyang damdamin

habang Siya ay papalapit na sa libingan. Isa itong kuweba na natatakpan ng isang malaking bato.

### ***Binuhay ni Jesus si Lazaros***

<sup>39</sup> Sinabi ni Jesus, "Tanggalin n'yo ang bato." Ngunit sinabi sa Kanya ni Marta na kapatid ng namatay, "Panginoon, mabaho na po siya ngayon. Apat na araw na po kasi." <sup>40</sup> Sinabi sa kaniya ni Jesus, "Hindi ba't sinabi Ko sa 'yo na kung ika'y magtitiwala at susunod ay makikita mo ang kaluwalhatian ng Diyos?" <sup>41</sup> Kaya't inalis nila ang bato mula sa lugar kung saan nakalibing ang patay. At tumingala si Jesus at sinabi, "Ama, pinasasalamatan Ko Kayo dahil pinakinggan N'yo po Ako. <sup>42</sup> At alam Ko na lagi N'yo po Akong pinakikinggan. Sinabi Ko ito dahil sa mga tao na naririto, upang maniwala sila na pinadala N'yo po Ako." <sup>43</sup> Pagkatapos Niyang sabihin ito ay sumigaw Siya ng malakas, "Lazaros, lumabas ka!" <sup>44</sup> Lumabas nga ang patay at nakatali pa ng mga telang panlibing ang kanyang mga kamay at paa, at sa kanyang mukha ay may nakabalot na panyo. Sinabi ni Jesus sa kanila, "Tanggalin n'yo ang mga nakatali sa kanya at pagkatapos ay hayaan nyo na siya." <sup>45</sup> Kaya't maraming mga Judio na sumama kay Maria at nakakita ng mga ginawa ni Jesus ang nagtiwala at sumunod sa Kanya. <sup>46</sup> Ngunit ilan sa kanila ay pumunta sa mga Pariseo at sinabi sa kanila ang mga bagay na ginawa ni Jesus.

### ***Nagplano Sila Kung Paano Patayin si Jesus***

<sup>47</sup> Kaya't nagtipon-tipon ang mga pinunong pari at mga Pariseo sa isang konseho. Sinabi nila, "Ano na ang gagawin natin? Ang taong ito ay gumagawa ng maraming milagro! <sup>48</sup> Kung pababayaang natin Siya, lahat ng tao ay magtititwala at susunod sa Kanya, at ang mga Romano ay

dadating at tatanggalin ang ating posisyon pati na ang ating bansa!" <sup>49</sup> At ang isa sa kanila na ang pangalang ay Caiapas na siyang pangulo ng kaparian noong taon na iyon ay sinabi sa kanila, "Wala talaga kayong alam, <sup>50</sup> ni hindi n'yo isinasa alang-alang na mabuti para sa atin na mamatay ang isang tao alang-alang sa bayan upang ang buong bansa ay hindi mapahamak." <sup>51</sup> Hindi niya ito sinabi sa kanyang sariling kagustuhan, kundi dahil siya ang pangulo ng kaparian nang taong iyon, nagsalita siya mula sa Diyos na si Jesus ay dapat na mamatay alang-alang sa bansang ito. <sup>52</sup> Di lamang para sa bayan kundi para sa mga anak ng Diyos na nagsikalat - upang sila'y sama-samang tipunin at pag-isahin. <sup>53</sup> Kaya mula sa araw na iyon ay nagka-isa silang gumawa ng plano para patayin Siya. <sup>54</sup> Kaya naman, si Jesus ay hindi na hayagang nakikipag-ugnayan sa mga Judio. At Siya ay pumunta sa isang lalawigang malapit sa ilang, sa lungsod na kung tawagin ay Efraim. Doon sila namalagi kasama ng Kanyang mga alagad. <sup>55</sup> Nang papalapit na ang Paskua, maraming mga taga lalawigan ang umakyat sa Jerusalem bago pa dumating ang Paskua upang gawin ang itinakdang paglilinis. <sup>56</sup> Hinanap nila si Jesus habang sila ay nakatayo sa templo. Tanong nila sa isa't isa, "Ano sa palagay nyo, pupunta kaya Siya ng Pista?" <sup>57</sup> Ang mga pinunong pari at mga Pariseo ay nagpasa ng batas na dapat ipaalam sa kanila ng sino mang makaalam kung nasaan Siya upang Siya'y maaresto.

### ***Hapunan sa Bahay ni Lazaros***

**12** Anim na araw bago mag Paskua, dumating si Jesus sa Betania kung saan nandoon si Lazaros na namatay at mula sa kamatayan ay Kanyang muling binuhay. <sup>2</sup> Kaya't naghanda sila ng



isang hapunan para sa Kanya. Si Marta ang naghain habang si Lazaros ay isa sa mga nakaupo sa harap ng lamesa kasama Niya. <sup>3</sup> At kumuha si Maria ng halos kalahating litro ng mabango at mamahaling langis gawa sa katas ng halamang nardo at ipinahid sa mga paa ni Jesus. Pagkatapos ay pinunasan niya ang Kanyang mga paa gamit ang kanyang buhok. At napuno ang buong bahay ng amoy nitong mabangong langis. <sup>4</sup> Kaya't sinabi ng isa sa Kanyang mga alagad, si Judas Iskariote, anak ni Simon na siyang magtataksil sa Kanya, <sup>5</sup> "Bakit hindi nalang ibenta ang pabangong ito sa halagang 300 denaryo at ibigay sa mga mahihirap?"

### ***Si Judas na Magnanakaw***

<sup>6</sup> Sinabi niya ito hindi dahil may malasakit siya sa mga mahihirap, kundi dahil isa siyang magnanakaw at siya ang may hawak ng lalagyan ng pera. Kinukupitan niya ang inilalagay doon. <sup>7</sup> Sinagot siya ni Jesus, "Pabayaang n'yo siya." Ginawa niya ito para sa araw ng libing Ko. <sup>8</sup> Lagi n'yong kasama ang mga mahihirap ngunit hindi n'yo Ako laging kasama." <sup>9</sup> Kaya't nalaman ng maraming Judio na nandoon Siya at pumunta sila hindi lamang dahil kay Jesus kundi upang makita nila si Lazaros na binuhay Niya mula sa mga patay. <sup>10</sup> Ngunit plano ng mga pinunong pari na patayin din si Lazaros <sup>11</sup> Dahil maraming Judio ang di na sumusunod sa kanila dahil sa kanya at nagtitiwala at sumusunod na kay Jesus.

### ***Nagdiwang ang Buong Bayan sa Pagdating ni Jesus***

<sup>12</sup> Kinabukasan, maraming tao ang dumating sa Pista. Nang mabalitaan nila na parating si Jesus sa Jerusalem, <sup>13</sup> kumuha sila ng mga sanga ng puno ng palmera, lumabas at sinalubong Siya. Nagsigawan sila ng,

"Mabuhay ang ating Hari't Tagapagligtas! Purihin ang Hari ng Israel na dumarating sa pangalan ng Panginoon!"

<sup>14</sup> At nang matagpuan ni Jesus ang isang batang asno, inupuan Niya ito, gaya ng nasusulat, <sup>15</sup> "Huwag kang matakot, babaing anak ni Zion; tignan mo, ang iyong Hari ay paparating na nakaupo sa bisiro ng isang asno."

<sup>16</sup> Noong una, ang mga bagay na ito ay hindi naunawaan agad ng Kanyang mga alagad. Ngunit ng maluwalhati na si Jesus, naalala nila na ang mga bagay na ito ay sinulat patungkol sa Kanya at ginawa nila ang mga bagay na ito sa Kanya. <sup>17</sup> Samantala, ang mga taong kasama Niya noong tinawag Niya si Lazaros mula sa kanyang libingan at buhayin mula sa mga patay ay panay-panay ang pagpapatotoo. <sup>18</sup> Ito rin ang dahilan kaya sinalubong Siya ng mga tao. Narinig nila na ginawa Niya ang himalang ito.

### ***Walang Nangyari sa Mga Plano ng Kaaway***

<sup>19</sup> Kaya't nagusap-usap ang mga Pariseo at sinabi, "Hindi nyo ba nauunawaan na wala tayong nagawa? Tignan n'yo, ang lahat ng tao ay pumupunta na sa Kanya!"

<sup>20</sup> At may mga ilang Griyego doon na umakyat upang sumamba sa gitna ng kapistahan. <sup>21</sup> Lumapit ang mga ito kay Felipe na taga Betsaida sa Galilea at nakiusap sa kanya na ang sabi, "Bossing, pwede nyo po bang ipakilala si Jesus sa amin?" <sup>22</sup> Pumunta si Felipe kay Andres upang kausapin siya at pagkatapos ay sinabi nina Andres at Felipe kay Jesus.

### ***Mamatay sa Sarili Upang Magka Buhay na Pinagpala***

<sup>23</sup> Sinagot sila ni Jesus at sinabi, "Dumating na ang oras na ang Anak ng Tao ay maparangalan. <sup>24</sup> Sasabihin Ko sa inyo ang totoo, malibang malaglag ang isang butil

ng trigo sa lupa, mananatili itong nag-iisa. Pero pag ito'y namatay, magbubunga ito ng marami. <sup>25</sup> Siya na hindi handang iwanan ang kanyang buhay ay mawawalan nito, ngunit siya na handang iwanan ang kanyang buhay sa mundong ito ay maiingatan ito at magtatamo ng buhay na pinagpala at walang katapusan. <sup>26</sup> Kung ang sinuman ay maglilingkod sa Akin, dapat siyang sumunod sa Akin; kung nasaan Ako, nandoon din ang Aking lingkod. Kung sinuman ay maglilingkod sa Akin, siya'y paparangalan ng Aking Ama.

### ***Nagsalita ang Ama Mula sa Langit***

<sup>27</sup> Ngayon nakakaramdam Ako ng pagkabagabag sa Aking kaluluwa at ano ang dalangin Ko? 'Ama, iligtas nyo po Ako mula sa oras na ito!' Ngunit dahil nga dito kaya Ako dumating sa oras na ito. <sup>28</sup> Ama, luwalhatiin N'yo po ang Iyong pangalan." At may tinig mula sa langit ang nagsalita, "Niluwalhati Ko na, at muli Ko pa itong luluwalhatiin." <sup>29</sup> Kaya naman sinabi ng mga taong nakatayo doon ng marinig nila ay kumulog daw, ang iba naman ay nagsabi na may anghel na nagsalita sa Kanya. <sup>30</sup> Sumagot si Jesus at sinabi, "Ang tinig na narinig n'yo ay di para sa Akin kundi para sa inyo. <sup>31</sup> Ngayon ang paghuhukom ng mundong ito. Ngayon ang pangulo ng mundong ito ay palalayasin mula sa kanyang puwesto. <sup>32</sup> At, kung Ako ay maitaas mula sa lupa, hahatakin Ko ang lahat ng tao papunta sa Akin.

### ***Lumakad Kayo sa Liwanag***

<sup>33</sup> Sinabi Niya ito bilang pahiwatig kung anong uri ng kamatayan ang Kanyang haharapin. <sup>34</sup> Sinagot Siya ng mga tao, "Narinig namin mula sa Kautusan na ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas ay mananatili

magpakailanman kaya paano Mo sasabihing ang Anak ng Tao ay dapat maitaas? Sino ba tong Anak ng Tao?" <sup>35</sup> Kaya sinagot sila ni Jesus, "Kaunting panahon nalang kayo may liwanag. Lumakad kayo habang taglay nyo ang liwanag para hindi kayo abutan ng dilim; dahil siya na naglalakad sa dilim ay hindi alam ang pupuntahan. <sup>36</sup> Hanggang taglay n'yo ang liwanag, magtiwala at sumunod kayo sa liwanag upang kayo ay maging mga anak ng liwanag." Pagkatapos sabihin ni Jesus ang mga bagay na ito Siya'y umalis at nagtago sa kanila.

### ***May mga Taong Matitigas pa rin Ang Puso***

<sup>37</sup> Kahit napakarami Niyang ginawang himala sa kalagitnaan nila, hindi pa rin sila nagtiwala at sumunod sa Kanya--<sup>38</sup> upang ang salita ni propeta Isaias ay matupad na sinasabi, "Panginoon, sino po ang naniwala sa aming pahayag? At kanino ba naipakita ang kapangyarihan ng Panginoon? <sup>39</sup> Kaya nga hindi sila makapaniwala dahil sinabing muli ni Isaias, <sup>40</sup> "Binulag niya ang kanilang mga mata, at pinatigas ang kanilang puso upang hindi sila makakita gamit ang kanilang mga mata, o makaunawa gamit ang kanilang mga puso, at magbalik-loob at pagagalingin Ko sila." <sup>41</sup> Sinabi ito ni Isaias nang makita niya ang Kaniyang kaluwalhatian at nagpahayag patungkol sa Kanya.

### ***Nais ng Diyos Maligtas ang Lahat ng Tao***

<sup>42</sup> Samantala, maraming kabilang sa mga kilalang pinuno ng bayan ang nanalig sa Kanya ngunit dahil sa mga Pariseo hindi nila ipinapaalam ito, kundi ay ititiwalag sila mula sa simbahan. <sup>43</sup> Ginawa nila ito dahil mas minahal nila ang karangalang binibigay ng tao higit kaysa karangalang galing sa Diyos. <sup>44</sup> Sumigaw si Jesus at

sinabi, "Siya na nagtitiwala at sumusunod sa Akin ay hindi nagtitiwala at sumusunod sa Akin kundi sa Kanya na nagpadala sa Akin. <sup>45</sup> At sinumang nakakakita sa Akin ay nakikita Siya na nagpadala sa Akin. <sup>46</sup> Dumating Ako upang maging liwanag para sa lahat ng tao, upang sinumang magtiwala at sumusunod sa Akin ay hindi na manatili sa kadiliman. <sup>47</sup> Kung ang sinumang makarinig ng Aking mga salita ay hindi magtiwala at sumusunod, hindi Ko siya hahatulan dahil hindi Ako dumating upang hatulan ang mga makasalanang kundi upang iligtas ang lahat. <sup>48</sup> Ang hindi tumatanggap sa Akin, at di tumatanggap sa Aking mga salita, ay may isa na hahatol sa kanya - ang salita na sinabi Ko. Ito ang hahatol sa kanya sa huling araw. <sup>49</sup> Dahil hindi Ako nagsasalita para sa Aking sarili, kundi ang Ama na nagpadala sa Akin ang nagbigay sa Akin ng utos - kung ano ang Aking sasabihin at kung ano ang Aking ituturo. <sup>50</sup> At alam Ko na ang Kanyang utos ay patungo sa buhay na pinagpala at walang katapusan. Kaya anumang sinasabi Ko at anumang sinasabi sa Akin ng Ama, iyon ang Aking sinasabi.

### ***Pinagsilbihan ni Jesus ang mga Alagad***

**13** Bago pa sumapit ang Pista ng Paskwa, naunawaan ni Jesus na dumating na ang Kanyang oras upang iwanan ang mundong ito at pumunta sa Ama. Dahil iniibig Niya ang mga sa Kanya na nasa mundo, ipinakita Niya ang Kanyang pag-ibig sa kanila hanggang sa kahuli-hulihan. <sup>2</sup> Habang sila ay naghahapunan, nilagay na ng diyablo sa puso ni Judas Iskariote, ang anak ni Simon, na pagtaksilan Siya. <sup>3</sup> Naunawaan na ni Jesus na ipinagkaloob na ng Ama ang lahat ng bagay sa Kanyang mga kamay, na Siya ay nagmula sa Diyos at papunta sa

Diyos. <sup>4</sup> Umahon Siya mula sa Kanyang hapunan, itinabi ang Kanyang panlabas na kasuotan, kumuha ng tuwalya at itinali ito sa Kanyang baywang. <sup>5</sup> Pagkatapos, naglagay Siya ng tubig sa palanggana at sinimulang hugasan ang mga paa ng Kanyang mga alagad at punasan ang mga ito ng tuwalyang nakatali sa Kanyang baywang. <sup>6</sup> Pagdating Niya kay Simon Pedro sinabi ni Pedro sa Kanya, "Panginoon, huhugasan nyo po ba ang aking mga paa?" <sup>7</sup> Sumagot si Jesus at sinabi sa kanya, "Sa ngayon ay hindi mo pa naiintindihan ang ginagawa Ko, ngunit maiintindihan mo rin pagkatapos nito." <sup>8</sup> Sinabi ni Pedro sa Kanya, "Hindi N'yo po kailanman huhugasan ang aking mga paa!" Sinagot siya ni Jesus, "Malibang hugasan kita, wala kang bahagi sa Akin."

### ***Hindi Lahat ng Alagad ay Malinis***

<sup>9</sup> Sumagot si Simon Pedro sa Kanya, "Panginoon, huwag lang po ang mga paa ko, kundi pati na ang aking mga kamay at ulo!" <sup>10</sup> Sinagot siya ni Jesus, "Siya na naligo na ay hindi na kailangan, maliban sa paghuhugas ng kanyang mga paa. Malinis na ang kanyang katawan. Kayo nga ay malinis na ngunit hindi lahat kayo." <sup>11</sup> Dahil alam Niya kung sino ang magtataksil sa Kanya, sinabi Niya, "Hindi lahat kayo ay malinis." <sup>12</sup> Matapos Niyang hugasan ang kanilang mga paa, nagbihis Siya at nagbalik sa puwesto Niya. Sinabi Niya sa kanila, "Naintindihan nyo ba ang ginawa Ko sa inyo?"

### ***Halimbawa ni Jesus na Dapat Sundin***

<sup>13</sup> Tinatawag nyo Akong 'Guro' at 'Panginoon' at kayo ay tama dahil yun nga Ako. <sup>14</sup> Kung Ako na inyong Panginoon at Maestro ay naghugas ng inyong mga paa, dapat hugasan nyo din ang mga paa ng isa't isa.

<sup>15</sup> Nagbigay Ako sa inyo ng halimbawa na dapat n'yong gawin kung paano Ko ito ginawa sa inyo. <sup>16</sup> Sasabihin ko sa inyo ang totoo, walang lingkod ang higit na dakila kaysa sa kanyang panginoon, ni ang mensahero ay higit na dakila kaysa sa nagpadala sa kanya. <sup>17</sup> Kung naiintindihan n'yo ang mga bagay na ito; mapalad kayo kung gagawin n'yo sila. <sup>18</sup> Hindi para sa inyong lahat ang sinasabi Ko; kilala Ko ang Aking mga pinili. Ngunit ang sinulat ng mga propeta ay dapat maganap na sinabi, 'Siya na aking kaibigan at kasama kong kumain ng tinapay ang siyang nagtaksil sa akin.' <sup>19</sup> Sinasabi Ko sa inyo ito ngayon bago pa man mangyari para kung mangyari na ay magtiwala kayo na Ako nga Siya.

### ***Tinukoy ni Jesus ang Magtataksil sa Kanya***

<sup>20</sup> Sasabihin Ko sa inyo ang totoo, siya na tumatanggap ng sinumang ipadala Ko ay tumatanggap sa Akin, at sinumang tumatanggap sa Akin ay tumatanggap sa Kanya na nagpadala sa Akin." <sup>21</sup> Pagtapos sabihin ito ni Jesus nabagabag ang Kanyang espiritu at inilahad sa kanila ang Kaniyang nalalaman, "Sasabihin Ko sa inyo ang totoo, isa sa inyo ay magtataksil sa Akin!" <sup>22</sup> Kaya't nagtinginan ang mga alagad sa isa't isa dahil wala silang ideya kung sino ang Kanyang tinutukoy. <sup>23</sup> May isa sa mga alagad na kinagigiliwan ni Jesus at siya'y nakahilig sa dibdib ni Jesus. <sup>24</sup> Sumenyas si Simon Pedro sa kanya at pinakiusapan siya na tanungin kung sino ang Kanyang tinutukoy. <sup>25</sup> Kaya habang nakahilig sa dibdib ni Jesus ay nagtanong siya sa Kanya, "Panginoon, sino po ang tinutukoy N'yo?" <sup>26</sup> Sumagot si Jesus, "Ang Aking tinutukoy ay siya na bibigyan Ko ng kapirasong tinapay matapos Ko itong isawsaw." At pagkatapos Niyang

isawsaw ang kapisaso ng tinapay, ibinigay Niya ito kay Judas Iskariote na anak ni Simon.

### ***Inilihim ni Jesus ang Plano ni Judas***

<sup>27</sup> Matapos kainin ito, sinaniban siya ni Satanang. At sinabi ni Jesus sa kanya, "Gawin mo na ang dapat mong gawin." <sup>28</sup> Wala sa kanila na nasa lamesa ang nakakaalam kung anong dahilan bakit Niya ito sinabi sa kanya. <sup>29</sup> Akala ng ilan sa kanila na dahil hawak ni Judas ang lalagyan ng pera ay sinabihan siya ni Jesus, "Bilhin mo ang mga bagay na kakailanganin natin sa Pista," o di kaya baka inutusan siyang magbigay ng ilan sa mga mahihirap. <sup>30</sup> Matapos kainin ang kapisasong tinapay, dali-dali siyang lumabas. Gabi na noon. <sup>31</sup> Kaya pagkaalis niya ay sinabi ni Jesus, "Ngayon ang Anak ng Tao ay naluwalhati at ang Diyos ay naluwalhati sa Kanya. <sup>32</sup> Kung ang Diyos ay naluwalhati sa Kanya, luluwalhatiin din Siya ng Diyos kasama N'ya, at luluwalhatiin Siya nito kaagad. <sup>33</sup> Mga munting anak, kaunting panahon nalang n'yo Ako makakasama. Hahanapin n'yo Ako, at kagaya ng sinabi Ko sa mga Judio, 'Hindi kayo makakapunta sa Aking pupuntahan.' Ganito rin ang sinasabi Ko sa inyo ngayon.

### ***Magmahalan – Utos ni Jesus sa mga Alagad***

<sup>34</sup> Isang bagong utos ang ibinibigay Ko sa inyo: Ibigin n'yo ang isa't isa. Kung paano Ko kayo inibig, gayon din dapat n'yong ibigin ang isa't isa. <sup>35</sup> Sa pamamagitan nito malalaman ng lahat ng tao na kayo'y mga alagad Ko - kung kayo'y may pag-ibig sa isa't isa." <sup>36</sup> Tinanong Siya ni Simon Pedro, "Panginoon, saan po Kayo pupunta?" Sinagot siya ni Jesus, "Papunta Ako sa lugar na di mo pa kayang sumunod, pero susunod ka sa Akin pagtapos." <sup>37</sup> Sinagot Siya ni Pedro, "Panginoon, bakit po hindi ako



makakasunod sa Inyo ngayon? Iaalay ko po ang aking buhay para sa Inyo." <sup>38</sup> Sinagot siya ni Jesus, "Iaalay mo ang iyong buhay para sa Akin? Sasabihin Ko sa'yo ang totoo, hindi titilaok ang manok hangga't di mo Ako itinatakwil ng makatlong beses.

### ***Pinalakas ni Jesus ang Kanilang Loob***

**14** Huwag n'yong hayaang mabalisa ang inyong mga puso. Magtiwala at sumunod kayo sa Diyos; magtiwala din kayo at sumunod sa Akin. <sup>2</sup> Sa tahanan ng Aking Ama ay maraming lugar na pwede n'yong tirahan. Kung hindi ay sana sinabi Ko na sa inyo. Doon Ako papunta para maghanda ng lugar para sa inyo. <sup>3</sup> Kung aalis Ako't maghahanda ng lugar para sa inyo, babalik uli Ako at isasama Ko na kayo sa Aking piling; para kung saan Ako nandoon ay nandoon din kayo. <sup>4</sup> Alam n'yo kung saan Ako papunta at alam n'yo din ang daan. <sup>5</sup> Nagtanong sa Kanya si Tomas, "Panginoon, hindi po namin alam kung saan Kayo pupunta, kaya paano po namin malalaman ang daan?" <sup>6</sup> Sinagot siya ni Jesus, "Ako ang daan, ang katotohanan, at ang buhay na pinagpala. Walang makakarating sa Ama kundi sa pamamagitan Ko. <sup>7</sup> Kung nakilala n'yo Ako, nakilala na din n'yo ang Aking Ama. Simula ngayon, kilala n'yo na Siya at nakita na n'yo Siya." <sup>8</sup> Sinabi ni Felipe sa Kanya, "Panginoon, ipakita N'yo po sa amin ang Ama at sapat na po ito sa amin." <sup>9</sup> Sinabi ni Jesus sa kanya, "Sa matagal na panahong kasama n'yo Ako, hindi mo pa ba Ako nakilala, Felipe? Siya na nakakita sa Akin ay nakakita rin sa Ama. Paano mo sasabihin ngayon, 'Ipakita N'yo po sa amin ang Ama?'

## ***Magagawa N'yo ang Aking mga Nagawa***

<sup>10</sup> Hindi ka ba naniniwala na Ako ay nasa Ama, at ang Ama ay nasa Akin? Ang mga salita na sinasabi Ko sa inyo ay hindi Ko sinasabi na galing lang sa Aking kaisipan. Ang Ama na naninirahan sa Akin ang Siyang may gawa ng mga ito. <sup>11</sup> Magtiwala kayo na Ako ay nasa Ama, at ang Ama ay nasa Akin; kundi naman, magtiwala kayo alang-alang sa mga gawang nasaksihan n'yo. <sup>12</sup> Sasabihin Ko sa inyo ang totoo, siya na nagtitiwala at sumusunod sa Akin ay makakagawa din ng mga bagay na ginagawa Ko. Higit pa sa mga ito ang gagawin niya dahil pupunta na Ako sa Aking Ama. <sup>13</sup> At anumang hingin n'yo sa Aking pangalan ay gagawin Ko, para maluwalhati ang Ama kasama ng Anak.

## ***Humiling Kayo at Gagawin Ko***

<sup>14</sup> Kung hihiling kayo ng kahit anong bagay sa pangalan Ko, gagawin Ko ito. <sup>15</sup> Kung mahal n'yo Ako, ingatan n'yo ang Aking mga utos. <sup>16</sup> Mananalangin Ako sa Ama, at ipagkakaloob Niya sa inyo ang isa pang Kaagapay na di kayo kailanman iiwan-- <sup>17</sup> ang Espiritu ng katotohanan. Hindi Siya kayang tanggapin ng lahat dahil hindi nila Siya nakikita o nakikilala. Pero kilala n'yo Siya dahil naninirahan Siya sa piling n'yo at mananahan sa inyong puso. <sup>18</sup> Hindi Ko kayo iiwan ng walang kaagapay. Pupuntahan Ko kayo. <sup>19</sup> Sa maikling panahon nalang, hindi na Ako makikita sa mundong ibabaw ngunit patuloy n'yo Akong makikita. Dahil Ako'y buhay, kayo din ay mabubuhay. <sup>20</sup> Mauunawaan n'yo sa araw na iyon na Ako ay nasa Ama at kayo ay nasa Akin, at Ako ay nasa inyo.

## ***Kanino Lubos na Magpapakilala si Jesus***

<sup>21</sup> Siya na nakakaalam ng Aking mga utos at tumutupad nito ang nagmamahal sa Akin. Matutuwa ang Ama sa kanya na nagmamahal sa Akin. Ako din ay matutuwa sa kanya at lubusan Akong magpapakilala sa kanya. <sup>22</sup> Sinabi ni Judas (hindi Iscariote), "Panginoon, bakit po n'yo ipapahayag ng lubos ang Inyong sarili sa amin at hindi sa lahat ng tao?" <sup>23</sup> Sumagot si Jesus at sinabi sa kanya, "Kung mahal Ako ng isang tao, susunod siya sa Aking mga salita. Matutuwa ang Aking Ama sa kanya at pupuntahan Namin siya at mananahan Kami sa kanyang piling. <sup>24</sup> Ang hindi nagmamahal sa Akin ay hindi susunod sa Aking mga sinasabi. Ang salita na inyong naririnig ay di sa Akin kundi sa Ama na nagpadala sa Akin. <sup>25</sup> Sinasabi Ko sa inyo ang mga bagay na ito habang kasama n'yo pa Ako.

## ***Ang Kaagapay – Banal na Espiritu***

<sup>26</sup> Pero ang Kaagapay, ang Banal na Espiritu, na ipapadala ng Ama sa Aking pangalan, ang Siyang magtuturo sa inyo ng lahat ng bagay at ipapaalala Niya sa inyo ang lahat ng bagay na sinabi Ko sa inyo. <sup>27</sup> Tagumpay at kasiyahan ang Aking iniwan sa inyo. Ang Aking tagumpay at kasiyahan ang binibigay Ko sa inyo at hindi Ako nagbibigay sa inyo tulad ng tao. Huwag n'yong hayaang mabagabag ang inyong puso, ni hayaang matakot ito. <sup>28</sup> Narinig n'yo kung paano Ko sinabi sa inyo, 'Aalis Ako at muling babalik sa inyo.' Kung mahal n'yo Ko, matutuwa kayo dahil sinabi Ko na pupunta Ako sa Aking Ama dahil ang Ama ay higit na dakila sa Akin. <sup>29</sup> Sinabi Ko sa inyo bago ito mangyari para kung mangyari na ito ay magtiwala kayo at sumunod. <sup>30</sup> Hindi na magtatagal ang pakikipag-usap Ko sa inyo dahil ang pangulo ng

mundong ito ay parating na. Hindi Ako saklaw ng kanyang awtoridad. <sup>31</sup> Pero mangyayari ito para malaman ng mundo na mahal Ko ang Ama at ginagawa Ko lang ang inutos ng Aking Ama. Tumayo na kayo at umalis na tayo dito."

### ***Ako ang Puno, Kayo ang mga Sanga***

**15** "Ako ang totooong puno ng ubas at ang Aking Ama ang hardinero. <sup>2</sup> Ang bawat sangang nasa Akin na hindi nagbubunga ay tinatanggal Niya, at ang bawat sangang namumunga ay nililinis Niya para lalo pang maging mabunga. <sup>3</sup> Ngayon, malinis na kayo sa pamamagitan ng salita na sinabi Ko sa inyo. <sup>4</sup> Manatili kayo sa Akin at Ako'y mananatili sa inyo. Kung paano ang sanga'y di magkakabunga mula sa sarili nito malibang manatili itong nakakabit sa puno, hindi n'yo rin kaya, kung di kayo mananatili sa Akin. <sup>5</sup> Ako ang puno ng ubas, kayo ang mga sanga. Mananatili Ako sa kanya na nananatili sa Akin at siya ay magbubunga ng marami. Hindi n'yo 'to magagawa kung Ako'y walay sa inyo. <sup>6</sup> Kung sinuman ay hindi nananatili sa Akin, para siyang sanga na itinapon at natuyo. Pupulutin ito ng mga tao at ihahagis sa apoy upang sunugin.

### ***Minamahal ni Jesus ang Kanyang mga Alagad***

<sup>7</sup> Kung nananatili kayo sa Akin at ang mga salita Ko ay nananatili sa inyo, hihiling kayo ng anumang bagay at ito'y ipagkakaloob sa inyo. <sup>8</sup> Ito ang nagbibigay luwalhati sa Aking Ama na kayo ay magbunga ng marami, para talagang maging mga alagad Ko Kayo. <sup>9</sup> Kung paano Ako minahal ng Ama, gayon Ko din kayo minahal. Magpatuloy kayo sa Aking pagmamahal. <sup>10</sup> Kung sinusunod n'yo ang

Aking mga utos, mananatili kayo sa Aking pagmamahal, kung paano Ako sumunod sa mga utos ng Aking Ama at nanatili sa Kanyang pagmamahal. <sup>11</sup> Sinabi Ko sa inyo ang mga bagay na ito para manatili sa inyo ang Aking kagalakan at para makumpleto ang inyong kagalakan. <sup>12</sup> Ito ang Aking utos: mahalín ninyo ang isa't isa katulad ng pag-mamahál Ko sa inyo. <sup>13</sup> Walang pag-mamahál ang hihigit pa sa pagmamahal ng isang taong nag-aalay ng kanyang buhay para sa kanyang mga kaibigan. <sup>14</sup> Kayo'y mga kaibigan Ko kung ginagawa ninyo anumang iutos Ko sa inyo.

### ***Tinuturing Ko Kayong Kaibigan***

<sup>15</sup> Simula ngayon, di Ko na kayo itinuturing na mga lingkod lamang dahil ang lingkod ay walang alam sa ginagawa ng kanyang pinaglilingkuran. Tinuturing Ko na kayong mga kaibigan dahil ipinaunawa Ko na sa inyo ang lahat ng bagay na natutunan Ko sa Aking Ama. <sup>16</sup> Hindi ninyo Ako pinili, kundi Ako ang pumili sa inyo at nag-ordena sa inyo para kayo ay humayo at magbunga, at manatili ang inyong bunga. Kaya't anumang hilingin ninyo sa Ama sa Aking pangalan ay ibibigay Niya sa inyo.

### ***Ayaw sa Inyo ng Mundo***

<sup>17</sup> Iniutos Ko sa inyo ang mga bagay na ito para matuto kayong magmahalan sa isa't isa. <sup>18</sup> Kung ang mundo ay namumuhi sa inyo, unawain ninyo na namuhi na ito sa Akin bago kayo kamuhian nito. <sup>19</sup> Kung kayo ay maka mundo, mamahalin nila kayo tulad ng pagmamahal nila sa kanilang kapwa. Pero dahil hindi kayo maka mundo, kundi pinili Ko kayo mula sa mundong ito: ayaw sa inyo ng mundo. <sup>20</sup> Alalahanin ninyo ang salitang sinabi Ko sa inyo, 'Walang lingkod na mas higit na dakila kaysa

sa kanyang pinaglilingkuran.' Kung inusig nila Ako, uusigin din nila kayo. Kung tinupad nila ang Aking salita, tutuparin din nila ang inyong mga salita. <sup>21</sup> Ngunit lahat ng mga bagay na ito ay gagawin nila sa inyo dahil sa Aking pangalan, dahil hindi nila Siya kilala na nagpadala sa Akin. <sup>22</sup> Kung hindi lang sana Ako naparito at nangaral sa kanila, hindi nila ginawa ang kasalanang ginawa nila, pero ngayon ay hindi na nila maitatago ang kanilang kasalanan. <sup>23</sup> Siya na namumuhi sa Akin ay namumuhi rin sa Aking Ama. <sup>24</sup> Kung hindi Ko ginawa sa harap nila ang mga gawang hindi pa nagawa nino man, hindi sila nagkasala. Pero ngayon, parehas nilang nakita at kinamuhian Ako't ang Aking Ama. <sup>25</sup> Ngunit ito'y nangyari para matupad ang sinabi at naisulat sa kanilang kautusan, 'Kinamuhian nila Ako ng walang kadahi-dahilan.' <sup>26</sup> Ngunit pagdating ng Kaagapay na ipapadala Ko sa inyo mula sa Ama, ang Espiritu ng katotohanan na manggagaling sa Ama - Siya ang magpapatotoo patungkol sa Akin. <sup>27</sup> At kayo rin ay magpapatotoo dahil kasa-kasama Ko na kayo sa simula't simula pa.

### *Ang Pag-uusig na Darating*

16

Sinabi Ko ang mga bagay na ito para walang humadlang sa inyong pagsunod sa Akin. <sup>2</sup> Ititiwalag nila kayo sa mga simbahan.

Oo, darating ang panahon na sinumang papatay sa inyo ay ituturing na ito'y paglilingkod niya sa Diyos. <sup>3</sup> At gagawin nila ang mga bagay na ito sa inyo dahil hindi nila nakikilala ang Ama o Ako. <sup>4</sup> Pero sinabi Ko sa inyo ang mga bagay na ito para pag dumating na ang panahon ay maalala n'yo na sinabi Ko ang mga ito sa inyo. At di Ko sinabi ang mga bagay na ito sa inyo noong una dahil kasama n'yo pa Ako. <sup>5</sup> Ngayon ay papunta na Ako sa

Kanya na nagpadala sa Akin at wala sa inyo ang nagtatanong, 'Saan po Kayo pupunta?'

### ***Pagdating ng Kaagapay – Banal na Espiritu***

<sup>6</sup> Pero dahil sinabi Ko ang mga bagay na ito sa inyo ay napuno na ng pighati ang inyong mga puso. <sup>7</sup> Gayun pa man, sasabihin Ko pa rin sa inyo ang totoo. Makakabuti para sa inyo na Ako'y umalis dahil kung hindi Ako aalis ay hindi mapapa sa inyo ang Kaagapay. Ngunit pag alis Ko ay papupuntahin Ko Siya sa inyo. <sup>8</sup> Pagdating Niya ay ipapamukha Niya sa lahat ng tao ang kanilang kasalanan, ang buhay na matuwid at ang paghuhukom. <sup>9</sup> Sa kanilang kasalanan; dahil hindi sila nagtiwala at sumunod sa Akin; <sup>10</sup> Sa buhay na matuwid, dahil papunta Ako sa Ama at di n'yo na Ako makikita; <sup>11</sup> Sa paghuhukom, dahil sinentensyahan na ang pangulo ng mundong ito. <sup>12</sup> Marami pa 'Kong bagay na sasabihin sa inyo pero di n'yo pa kayang tanggapin ngayon. <sup>13</sup> Pero pagdating ng Espiritu ng Katotohanan, gagabayan Niya kayo sa lahat ng katotohanan dahil hindi Siya mangungusap mula sa Kanyang sarili kundi sasabihin Niya lang ang anumang nadinig Niya. Ipapakita Niya sa inyo ang mga bagay na darating. <sup>14</sup> Pararangalan Niya Ako dahil tatanggap Siya mula sa Akin at ipapaalam ito sa inyo. <sup>15</sup> Ang lahat ng mga bagay na mayroon ang Ama ay Akin. Kaya sinabi Ko na tatanggap Siya mula sa Akin at ipapaalam ito sa inyo.

### ***Pag-akyat ni Jesus sa Langit***

<sup>16</sup> Maigsing panahon nalang at di n'yo na Ako makikita. At pagtapos muli ng maigsing panahon ay muli n'yo Akong makikita dahil pupunta Ako sa Ama." <sup>17</sup> Kaya't nagtanungan ang mga alagad sa isa't isa, "Ano 'tong sinabi Niya sa atin na, 'Maigsing panahon nalang at di n'yo na

Ako makikita. At paglipas muli ng maigsing panahon, muli n'yo Akong makikita' At yung, 'Dahil pupunta Ako sa Ama?'" <sup>18</sup> At nagtanungan pa sila, "Ano 'tong sinasabi Niyang, 'Maigsing panahon?' "Hindi natin masabi kung ano ang ibig Niyang sabihin." <sup>19</sup> Nalaman ni Jesus na gusto nila Siyang tanungin tungkol dito at sinabi sa kanila, "Nagtatanungan ba kayo sa isa't isa tungkol sa sinabi Kong, "Maigsing panahon na lang at di n'yo na Ako makikita. At paglipas muli ng maigsing panahon, muli n'yo Akong makikita?"

### ***Ang Inyong Lungkot ay Mauuwi sa Kagalakan***

<sup>20</sup> Sasabihin Ko sa inyo ang totoo, mananangis kayo at magdadalamhati, ngunit ang mundo ay magdiriwang. Kayo'y magluluksa pero ang inyong pagluluksa ay magbubunga ng kagalakan. <sup>21</sup> Ang isang babaing malapit nang magsilang ng bata ay nakakaranas ng matinding kirot dahil oras na ng kanyang panganganak. Pero paglabas na paglabas ng bata ay wala na ang alaala ng kanyang pagdurusa dahil sa tuwa na may isang taong isinilang sa daigdig. <sup>22</sup> Yan ang dahilan kaya kayo malungkot ngayon: pero, magkikita tayong muli at magagalak ang inyong mga puso - kagalakang walang sinumang makakaagaw sa inyo. <sup>23</sup> Sa araw na iyon, hindi na kayo magtatanong sa Akin. Sasabihin Ko sa inyo ang totoo, anumang hilingin ninyo sa Ama sa Aking pangalan ay ibibigay Niya sa inyo.

### ***Humingi Kayo at Kayo'y Tatanggap***

<sup>24</sup> Hanggang ngayon, wala pa kayong hinihingi sa Aking pangalan. Humingi kayo at kayo'y tatanggap, para makumpleto ang inyong kagalakan. <sup>25</sup> Patalinhaga Kong sinabi ang mga bagay na ito pero darating ang panahon



na di na Ako magsasalita sa inyo ng patalinghaga. Ilalahad Ko sa inyo ang Ama sa mga salitang madaling unawain. <sup>26</sup> Sa araw na iyon ay hihingi kayo sa Aking pangalan at di Ko sinasabi na mananalangin Ako sa Ama para sa inyo. <sup>27</sup> Itinuturing kayo ng Ama bilang Kanyang mga kaibigan dahil kinaibigan n'yo Ako at nagtiwala kayo na dumating Ako mula sa Diyos, <sup>28</sup> Dumating Ako mula sa Ama, naparito sa daigdig at muling iiwan ang daigdig para pumunta sa Ama. <sup>29</sup> Sinabi ng Kanyang mga alagad sa Kanya, "Ayus! Madali na pong intindihin ang sinasabi N'yo at di na po matalinghaga! <sup>30</sup> Ngayon po ay sigurado kami na alam N'yo po ang lahat ng bagay at walang tao'ng dapat na mag-alinlangan patungkol sa Inyo. Sa pamamagitan nito kami po'y naniniwala na nagmula Kayo sa Diyos."

### ***Tagumpay si Jesus Laban sa Mundo***

<sup>31</sup> Sinagot sila ni Jesus, "Naniniwala na ba kayo ngayon? <sup>32</sup> Tignan n'yo, dumarating ang oras, Oo, dumating na ngayon, na lahat kayo ay magsisikalat, ang bawat isa sa inyo ay magkakanya-kanya at iiwan Akong mag-isa. Pero hindi Ako nag-iisa dahil kasama Ko ang Aking Ama. <sup>33</sup> Sinabi Ko sa inyo ang mga bagay na ito para sa pamamagitan ng pagtitiwala n'yo sa Akin ay magkaroon kayo ng tagumpay at kasiyahan. Haharapin n'yo ang mga problema sa mundong ito. Pero mabuhayan kayo ng loob dahil nanalo na Ako sa pakikipaglaban sa mundo!

### ***Kinausap ni Jesus ang Ama***

17

Pagtapos sabihin ni Jesus ang mga salitang ito, tumingala Siya sa langit at sinabi, "Ama, dumating na po ang oras. Luwalhatiin N'yo po

ang inyong Anak upang ang Anak ay magbigay din po ng luwalhati sa Inyo, <sup>2</sup> Dahil po sa binigyan N'yo Siya ng kapangyarihang pamunuan ang lahat ng tao upang bigyan ng buhay na pinagpala at walang katapusan ang mga taong ipinagkaloob N'yo sa Kanya. <sup>3</sup> At ito ang buhay na pinagpala at walang katapusan: ang makilala't maranasan Ka, ang nag-iisa at totoong Diyos, at si Jesus ang Iyong hinirang na Hari't Tagapagligtas na Iyong pinadala. <sup>4</sup> Niluwalhati Ko po Kayo sa lupa. Tinapos Ko po ang trabahong ipinagkaloob N'yo po sa Aking gawin. <sup>5</sup> At ngayon po, O Ama, Kayo po mismo ang magbigay luwalhati sa Akin -katulad ng kaluwalhati-ang tinaglay Ko sa piling N'yo bago pa man lalangin ang mundo. <sup>6</sup> Ipinakilala Ko po ang Inyong pangalan sa mga taong ipinagkaloob N'yo sa Akin mula sa mundo. Noon pa ma'y sa Inyo na po sila. Ibinigay N'yo sila sa Akin at tinupad nila ang Inyong salita. <sup>7</sup> Ngayon po'y alam na nila na ang lahat ng mga bagay na ibinigay N'yo sa Akin ay mula sa Inyo. <sup>8</sup> Dahil binigay Ko po sa kanila ang mga salita na ibinigay N'yo sa Akin at tinanggap po nila ang mga ito. Kumbinsido na po sila na Ako po ay nanggaling sa Inyo at naniwala sila na pinadala N'yo Ko. <sup>9</sup> Ipinapanalangin Ko po sila. Hindi Ko po ipinapanalangin ang buong mundo, ngunit para sa kanila na ipinagkaloob N'yo sa 'Kin, dahil sila po'y sa Inyo.

### ***Kay Jesus ang Lahat ng sa Diyos***

<sup>10</sup> Lahat po ng sa Akin ay sa Inyo at ang sa Inyo ay Sa Akin, at Ako ay naluwalhati dahil sa kanila. <sup>11</sup> At ngayo'y malapit na po Akong mawala sa mundo, pero nasa mundo pa po sila. Dumudulog po Ako sa Inyo. Amang Banal, ingatan N'yo po sa pamamagitan ng Inyong pangalan ang mga pinagkaloob N'yo sa Akin upang sila'y

maging mag-kaisa tulad Natin. <sup>12</sup> Habang sila po'y kasama Ko sa lupa ay iningatan Ko sila sa pamamagitan po ng Inyong pangalan. Sila pong ipinagkaloob N'yo'y iningatan Ko at wala pong napahamak sa kanila maliban sa anak ng kapahamakan upang matupad ang sinulat ng mga propeta. <sup>13</sup> Ngayon po'y papunta na Ako sa Inyo at sinasabi Ko po ang mga bagay na ito habang Ako'y nasa mundo pa, upang ang kalooban nila'y mapuno ng Aking kagalakan.

### ***Panalangin ng Pag-iingat***

<sup>14</sup> Ipinagkaloob Ko po sa kanila ang Inyong salita at kinamuhian sila ng mundo, dahil hindi po sila maka mundo, gaya Ko po na hindi maka mundo. <sup>15</sup> Hindi Ko po ipinapanalangin na kunin N'yo na po sila sa mundo, kundi'y ingatan N'yo po sila mula sa masama. <sup>16</sup> Hindi po sila maka mundo, gaya Ko po na di maka mundo. <sup>17</sup> Gawin N'yo po silang banal sa pamamagitan ng Inyong katotohanan. Ang Inyo pong salita ay katotohanan. <sup>18</sup> Kung paanong Ako po'y pinadala N'yo sa mundo, gayon Ko din naman sila pinadala sa mundo. <sup>19</sup> At alang-alang sa kanila'y itinatalaga Ko po ang Aking sarili upang sila di'y maitalaga sa pamamagitan ng katotohanan.

### ***Panalangin para sa Pag-kakaisa***

<sup>20</sup> Hindi lang po para sa kanila ang Aking panalangin kundi rin po para sa mga magtitiwala at susunod pa sa Akin sa pamamagitan ng kanilang salita-<sup>21</sup> na sila pong lahat ay magkaisa; kung paano Kayo, Ama, ay sumasa Akin, at Ako po'y sumasa Inyo, na sila din po ay magkaisa bunga ng kanilang kaugnayan sa atin, upang maniwala ang mundo na pinadala N'yo Ako. <sup>22</sup> Ang kaluwalhatiang iginawad N'yo po sa Akin ay iginawad Ko

din po sa kanila upang sila'y magkaisa kung paanong tayo ay nagkakaisa. <sup>23</sup> Ako'y sumasa kanila at Kayo'y sumasa Akin upang sila'y maging ganap dulot ng pag-kakaisa. Sa ganitong paraan, mauunawaan ng mundo na Ako'y pinadala N'yo at minahal N'yo po sila kung paano N'yo po Ako minahal.

### ***Panalangin na Maghari ang Pag-ibig***

<sup>24</sup> Ama, gusto Ko po na sila na pinagkaloob N'yo sa Akin ay makasama Ko kung nasaan Ako para makita nila ang Aking kaluwalhatian na ipinagkaloob N'yo po sa Akin dahil minahal N'yo na Ako bago pa man lalangin ang daigdig. <sup>25</sup> O Amang matuwid, hindi po Kayo nakilala ng mundo, pero kilala Ko Kayo at naunawaan ng mga ito na pinadala N'yo Ako. <sup>26</sup> Pinakilala Ko po sa kanila ang Inyong pangalan at patuloy na ipapakilala, upang ang pag-ibig na pinaranas N'yo po sa Akin ay sumakanila at Ako'y sumakanila.

### ***Tinraydor ni Judas si Jesus***

**18** Pagkasabi ni Jesus sa mga salitang ito ay pumunta Siya kasama ng Kanyang mga alagad sa batis ng Cedron kung saan ay may hardin. Pumasok Siya roon pati na ang Kanyang mga alagad. <sup>2</sup> Alam din ni Judas na nagtaksil sa Kanya ang lugar na ito dahil madalas si Jesus pumunta rito kasama ng Kanyang mga alagad. <sup>3</sup> Kaya't si Judas, nang makatanggap ng isang grupo ng kalalakihan at mga opisyal mula sa mga pinunong pari at mga Pariseo, ay dumating doon na may mga lampara, mga sulo at mga armas. <sup>4</sup> Kaya naman si Jesus, dahil nalalaman ang lahat ng bagay na mangyayari sa Kanya, ay lumabas at sinabi sa kanila, "Sino po ang inyong hinahanap?" <sup>5</sup> Sumagot sila,

"Si Jesus na taga Nazaret." Sinagot sila ni Jesus, "Ako po." Si Judas na nagtaksil sa Kanya ay kasama nilang nakatayo doon.

### ***Iningatan ni Jesus ang mga Alagad***

<sup>6</sup> Pagkasabi N'ya sa kanilang, "Ako po" sila'y napa atras at nabuwal sa lupa. <sup>7</sup> Nagtanong Siyang muli sa kanila, "Sino po ang hinahanap n'yo?" At sinabi nila, "Si Jesus na taga Nazaret." <sup>8</sup> Sumagot si Jesus, "Sinabi Ko na sa inyo na Ako po. Kung Ako ang inyong hinahanap, pabayaang n'yong makaalis ang mga kasama Ko. <sup>9</sup> Para matupad ang Kanyang sinabi tungkol sa kanila, "Walang napahamak mula sa kanila na ipinagkaloob N'yo sa Akin." <sup>10</sup> Kaya't binunot ni Simon Pedro ang dala niyang patalim at tinaga ang tauhan ng pangulo ng kaparian, anupa't naputol ang kanang tainga nito. Ang pangalan ng lingkod na iyon ay Malkus. <sup>11</sup> Kaya't sinabi ni Jesus kay Pedro, "Ibalik mo ang iyong kutsilyo sa lalagyan nito! Hindi Ko ba iinumang ibinigay sa Akin ng Aking Ama?" <sup>12</sup> Ang grupo ng mga sundalo, ang kumander, at ang mga opisyal ng mga Judio ang magkakasamang dumakip at nagtali kay Jesus.

### ***Dinakip si Jesus at Dinala kay Annas***

<sup>13</sup> Dinala muna Siya kay Annas dahil siya ang biyenang lalake ni Caiapas na pangulo ng kaparian noong taon na iyon. <sup>14</sup> Si Caiapas ang nagbigay ng payo sa mga Judio na mas mainam na isang tao ang mamatay alang-alang sa taong bayan. <sup>15</sup> Sinundan ni Simon Pedro si Jesus at isa pang alagad na kilala ng pangulo ng kaparian at pumasok sila kasama si Jesus sa palasyo ng pangulo ng kaparian. <sup>16</sup> Pero tumayo lang si Pedro sa labas, sa tabi ng pintuan. Kaya't lumabas din yung isang alagad na kilala

ng pangulo ng kaparian para kausapin ang babaing gwardia na nagbabantay dito. At pinapasok din si Pedro.<sup>17</sup> Sinabi ng babaing gwardia na nagbabantay sa pinto kay Pedro, "Di ba isa ka sa mga alagad ng taong ito?" Sinabi niya, "Hindi po."<sup>18</sup> Dahil sa ginaw, ang mga katiwala at opisyal na nakatayo doon ay nagpabaga ng mga uling para magpainit. Nakihalo si Pedro sa kanila para magpainit din.<sup>19</sup> Ang pangulo ng kaparian ay nagtanong kay Jesus patungkol sa Kanyang mga alagad at sa Kanyang itinuturo.

### ***Ang Lihim na Paglilitis kay Jesus***

<sup>20</sup> Sinagot siya ni Jesus, "Lantaran Akong nagsasalita sa lahat ng tao. Lagi Akong nagtuturo sa simahan at sa templo kung saan laging nagtitipon ang mga Judio. Wala Akong sinabi ng palihim."<sup>21</sup> Bakit n'yo Ako tinatanong? Tanungin n'yo sila na nakarinig sa Akin, kung ano ang sinabi Ko sa kanila. Siguradong alam nila ang Aking mga sinabi."<sup>22</sup> At pagkatapos N'yang sabihin ang mga ito, sinampal si Jesus ng isa sa mga opisyal at sinabi, "Ganito Mo ba sagut-sagutin ang pangulo ng kaparian?"<sup>23</sup> Sinagot siya ni Jesus, "Kung masama ang sinabi Ko, magpatotoo ka laban sa nakita mong masama, pero kung mabuti ang sinabi Ko bakit mo Ako sinampal?"

### ***Ang Panghihina ni Pedro sa Pananalig***

<sup>24</sup> Pagkatapos nito'y pinadala Siya ni Annas na nakagapos kay Caiapas na pangulo ng kaparian.<sup>25</sup> Habang nakatayo't nagpapainit ng sarili si Simon Pedro. Sinabi nila sa kanya, "Hindi ba't isa ka sa Kanyang mga alagad?" Itinanggi niya ito at sinabi, "Hindi po."<sup>26</sup> Isa sa mga tauhan ng pangulo ng kaparian na pinsan ng lalaking tinagpasan ni Pedro ng tainga ay nagsabi, "Di ba nakita kita sa hardin na kasama Niya?"<sup>27</sup> Muli itong itinanggi ni

Pedro at biglang tumilaok ang manok. <sup>28</sup> Mula kay Caiapas, dinala nila si Jesus sa munisipyo - sa tanggapan ng gobernador. Umaga na ng sandaling iyon. Hindi sila pumasok sa tanggapan ng gobernador sa kagustuhan nilang di madungisan, sa gayo'y maging karapat-dapat na sumalo sa paggunita ng Paskua. <sup>29</sup> Kaya't lumabas si Pilato at sinabi sa kanila, "Ano'ng nirereklamo n'yo laban sa taong ito?" <sup>30</sup> Tumugon sila at sinabi sa kanya, "Hindi namin Siya dadalhin sa'yo kung hindi Siya gumagawa ng masama."

### ***Ginamit Nila si Pilato Para Ipapatay si Jesus***

<sup>31</sup> At sinabi ni Pilato sa kanila, "Kunin n'yo na Siya at hatulan ayon sa inyong batas." Sumagot naman ang mga Judio sa kanya, "Wala kaming kapangyarihan na magpatupad ng sentensyang kamatayan kanino man." <sup>32</sup> Nangyari ito upang matupad ang sinabi ni Jesus tungkol sa binanggit Niyang pahiwatig sa uri ng kamatayang sasapitin Niya. <sup>33</sup> Kaya't pumasok uli si Pilato sa kanyang tanggapan at ipinatawag si Jesus. Sinabi niya, "Ikaw ba ang Hari ng mga Judio?" <sup>34</sup> Sinagot siya ni Jesus, "Sa'yo ba nanggagaling ang katanungang ito o may nagsabi sa'yo ng mga impormasyon tungkol sa Akin?" <sup>35</sup> Sumagot si Pilato, "Ako ba'y Judio? Ang sarili Mong bayan at ang mga pinunong pari ang nagdala Sa'yo sa akin. Ano ba ang ginawa Mo?" <sup>36</sup> Sumagot si Jesus, "Ang kaharian Ko ay wala sa mundong ito. Kung nandito lamang ang Aking kaharian ay disin sana'y nakipaglaban na ang Aking mga tauhan para hindi Ako madakip ng mga Judio. Sa ngayon, ang Aking kaharian ay wala pa dito." <sup>37</sup> Kaya't sinabi ni Pilato sa Kanya, "Kung ganoon, hari Ka ngang talaga?" Sumagot si Jesus, "Ikaw na ang nagsabing hari Ako. Sa ganitong hangarin Ako'y ipinanganak at sa

ganitong layunin Ako'y dumating sa mundong ito: upang Ako'y magbigay ng testimoniya tungkol sa katotohanan. Bawat taong panig sa katotohanan ay tumatalima sa Aking tinig."

### ***Walang Makitang Kasalanan si Pilato***

<sup>38</sup> Tinanong Siya ni Pilato, "Ano nga ba ang katotohanan?" At pagkasabi niya nito'y lumabas siyang muli at sinabi sa mga Judio. "Wala akong makitang dahilan para kasuhan ang taong ito. <sup>39</sup> Pero mayroon kayong kaugalian kada pagsapit ng Paskua na dapat akong magpalaya ng isang bilanggo para sa inyo. Gusto n'yo bang palayain ko ang Hari ng mga Judio?" <sup>40</sup> Sumigaw silang lahat at sinabi, "Hindi ang taong ito, kundi si Barabas! Si Barabas ay isang mandarambong.

### ***Ang Koronang Tinik***

**19** Kaya't dinala ni Pilato si Jesus at hinagupit Siya ng 39 na beses gamit ang latigong may nakakabit na mga pako. <sup>2</sup> Pinutungan Siya ng mga sundalo ng koronang tinik at dimamtan Siya ng lilang balabal, <sup>3</sup> At sinabi, "Papuri sa Hari ng mga Judio!" At pinagsasampal nila Siya. <sup>4</sup> Muling lumabas si Pilato at kinausap sila, "Tignan n'yo, dadalhin ko Siya rito sa harapan n'yo para patunayan sa inyo na wala akong makitang masama sa Kanya. <sup>5</sup> At lumabas si Jesus na may koronang tinik at nakadamit ng lilang balabal. Sinabi ni Pilato sa kanila, "Pagmasdan n'yo Siya!" <sup>6</sup> Nang makita Siya ng mga pinunong pari at mga opisyal isinigaw nila, "Ipako Siya sa krus! Ipako Siya sa krus!" Sinabi ni Pilato sa kanila, "Kunin n'yo Siya at ipako n'yo Siya sa krus dahil wala akong makitang masama sa Kanya. <sup>7</sup> Sinagot siya ng mga Judio, "Mayroon kaming batas at



ayon sa aming batas ay dapat Siyang mamatay dahil itinuturing Niya ang Kanyang sarili bilang Anak ng Diyos."

### ***Gustong Palayain ni Pilato si Jesus***

<sup>8</sup> Nang marinig ni Pilato ang salitang iyon lalo lang siyang natakot. <sup>9</sup> Kaya't muli siyang pumasok sa kanyang tanggapan at tinanong si Jesus, "Taga saan ka ba?" Pero hindi siya sinagot ni Jesus. <sup>10</sup> Kaya't sinabi ni Pilato sa Kanya, "Hindi Mo ba ko sasagutin? Hindi Mo ba alam na may kapangyarihan akong ipapako ka sa krus at may kapangyarihan akong palayain Ka?" <sup>11</sup> Sumagot si Jesus, "Wala kang kapangyarihan laban sa Akin malibang ibigay sa'yo ng nasa itaas: kaya naman, mas mabigat ang kasalanan niya na nagdala sa Akin sa'yo." <sup>12</sup> Sa puntong ito naghanap si Pilato ng paraan kung paano Siya palayain, pero patuloy ang sigawan ng mga Judio at nagsasabing, "Kung papalayain mo ang taong ito, hindi ka kaibigan ni Caesar! Sinumang umaasta bilang hari ay nagsasalita laban kay Caesar."

### ***Ang Politikong Walang Prinsipyo***

<sup>13</sup> Nang marinig ni Pilato ang sinabi nilang iyon, inilabas niya si Jesus at umupo sa puwesto kung saan siya magbibitiw ng kanyang desisyon. Ang lugar na iyon ay tinatawag na "Daang-Bato", o sa Hebreo, ang tawagan ay Gabbatha [korte]. <sup>14</sup> Panahon na para sa paghahanda ng Paskua, alas dose ng tanghali. Sinabi niya sa mga Judio, "Pagmasdan n'yo, ang inyong hari!" <sup>15</sup> Pero sumigaw sila ng, "Itapon na 'yan! Itapon na yan! Ipako Siya sa krus!" Sinabi sa kanila ni Pilato, "Ipapako ko ba sa krus ang inyong hari?" Sumagot ang mga pinunong pari, "Wala kaming hari kundi si Caesar!" <sup>16</sup> Kaya't ibinigay ni Pilato

si Jesus sa kanila para ipako sa krus. Kinuha nga nila si Jesus at umalis.

### ***Ipinako sa Krus si Jesus***

<sup>17</sup> At dala ang Kanyang krus, pumunta Siya sa lugar na kung tawagin ay Bungo, sa wikang Hebreo ay "Golgota." <sup>18</sup> Doon nila Siya ipinako sa krus at may dalawa pang kasama Niya: tag-isa sa Kanyang gilid, si Jesus sa gitna. <sup>19</sup> Nagsulat si Pilato sa karatula at ipinaskil iyon sa krus. Ganito ang nakasulat: JESUS NA NAZARENO, ANG HARI NG MGA JUDIO. <sup>20</sup> Maraming mga Judio ang nakabasa sa karatula dahil ang lugar na pinagpakuan kay Jesus ay malapit lang sa lungsod. Ito'y isinulat sa Hebreo, Griego, at Latin. <sup>21</sup> Kaya't sinabi ng mga pinunong pari ng mga Judio kay Pilato, "Huwag mong isulat, 'ANG HARI NG MGA JUDIO' kundi ang taong ito'y nagsabing, 'Ako'y hari ng mga Judio.'" <sup>22</sup> Sumagot si Pilato, "Naisulat ko na ang naisulat ko."

### ***Pinagsugalan ang Mamahaling Damit ni Jesus***

<sup>23</sup> Samantala, matapos na ipako ng mga sundalo si Jesus, kinuha nila ang mga damit Niya at hinati sa apat, isang parte kada sundalo at pati na rin ang Kanyang panloob na damit. Ang damit na ito'y walang pinagdugtong na tahi kundi hinabi mula itaas hanggang ibaba. <sup>24</sup> Kaya't nag-usap sila, "Huwag na nating hatiin ito. Magbunutan na lang tayo para malaman kung kanino ito mapupunta." Nangyari ito para matupad ang sinulat ng mga propeta na sinasabi, "Pinaghatian nila ang Aking mga damit at nagbunutan para sa Aking baro." Yun nga ang ginawa ng mga sundalo.

## ***Pinagkatiwala ni Jesus kay Juan ang Kanyang Ina***

<sup>25</sup> Nakatayo sa tabi ng krus ni Jesus ang Kanyang ina, ang kapatid na babae nitong si Maria na asawa ni Cleopas, at si Maria Magdalena. <sup>26</sup> Nang makita ni Jesus ang Kanyang ina at ang alagad na malápit sa puso Niya na andoon, sinabi Niya sa Kanyang ina, "Babae, pagmasdan mo ang iyong anak!" <sup>27</sup> At sinabi N'ya naman sa alagad, "Pagmasdan mo ang iyong ina!" Mula sa oras na iyon, kinupkon na siya ng alagad na iyon sa kanyang sariling tahanan. <sup>28</sup> Pagtapos nito, nalalaman ni Jesus na natupad na N'ya ang lahat ng bagay at bilang katuparan ng sinulat ng propeta ay sinabi Niya, "Nauuhaw Ako." <sup>29</sup> Mayroon doon na isang lalagyang puno ng suka at sinawsaw nila dito ang isang espongha na nakakabit sa sanga ng hysop. Ito ang inilagay nila sa bibig Niya. <sup>30</sup> Pagkatanggap ni Jesus ng suka, sinabi Niya, "Natapos na." Iniyuko Niya ang Kanyang ulo at isinuko ang Kanyang espiritu. <sup>31</sup> Dahil iyo'y panahon ng Paghahanda ng Paskua, hiniling ng mga Judio kay Pilato na baliin na ang kanilang mga binti para maialis na sila at di manatili ang kanilang mga katawan na nakasabit sa krus sa araw ng Sabbath. Ang Sabbath na iyon ay isang espesyal na araw. <sup>32</sup> Kaya't nagpunta ang mga sundalo at binali ang mga binti ng nauna at yung sa isa pang kasama Niyang ipinako.

## ***Pagkamatay at Libing ni Jesus***

<sup>33</sup> Pero nagpunta nila kay Jesus at nakitang patay na Siya, hindi na nila binali ang mga binti Niya. <sup>34</sup> Ngunit sinaksak ang Kanyang tagiliran ng isa sa mga sundalo na may dalang sibat at mula doo'y may biglang lumabas na dugo at tubig. <sup>35</sup> Siya na nakakita nito ay isinulat ang mga bagay na ito bilang ebidensya, at ang kanyang dokumento ay totoo. Nalalaman niyang totoo ang kanyang sinasabi

upang kayo ay magtiwala. <sup>36</sup> Dahil ang mga bagay na ito ay naganap upang ang sinulat ng propeta ay matupad, "Walang buto Niya ang mababali." <sup>37</sup> At muli pang sinasabi sa isang bahagi ng sinulat ng mga propeta, "Pagmamasdan nila Siya na kanilang sinaksak." <sup>38</sup> Pagkatapos nito, si Jose na taga Arimathea ay humiling kay Pilato na makuha niya ang katawan ni Jesus. Siya'y isang alagad ni Jesus pero di niya ito sinasabi kanino man dahil takot siya sa mga Judio. Pumayag sa hiling niya si Pilato at kinuha niya ang katawan ni Jesus. <sup>39</sup> Pumunta rin doon si Nicodemus na noong una ay lumapit kay Jesus ng gabi. Nagdala siya ng pabangong gawa sa mira at alobera na ang bigat ay aabot sa 45 kilo. <sup>40</sup> Kaya't kinuha nila ang katawan ni Jesus at binalot ito ng mga pinabangong linong tela sa nakagawiang paraan ng paglilibing ng mga Judio. <sup>41</sup> Sa lugar kung saan Siya ipinako sa krus ay may isang hardin, at sa harding iyon ay may isang bagong libingan na wala pang sinumang nailibing. <sup>42</sup> Dahil ito'y malapit lang at araw ito ng paghahanda para sa Paskua, dito nila inilibing si Jesus.

### ***Muling Nabuhay si Jesus***

**20** Pagdating ng unang araw ng linggo, maaga palang at madilim-dilim pa, pumunta si Maria Magdalena sa libingan at nakita niyang ang batong nagsisilbing pintuan ng libingan ay naalis sa puwesto nito. <sup>2</sup> Kaya't tumakbo siya papunta kay Simon Pedro at sa isa pang alagad na malápit sa puso ni Jesus. Sinabi niya sa kanila, "Kinuha nila ang Panginoon mula sa libingan at di namin alam kung saan nila Siya nilagay!" <sup>3</sup> Kaya't pumunta si Pedro at ang nasabing alagad sa libingan. <sup>4</sup> Parehas silang tumakbo pero naunahan si Pedro ng nasabing alagad at nauna

itong dumating sa libingan. <sup>5</sup> Yumuko siya't sumilip sa loob at nakita niya ang mga linong tela na nakalatag doon pero di siya pumasok sa loob. <sup>6</sup> At dumating si Simon Pedro kasunod niya pero ito'y dumeretso sa loob ng libingan at nakita nito ang mga linong tela na nakalatag, <sup>7</sup> at ang panyong binalot sa Kanyang ulo na nakahiwalay sa mga linong tela at magkakasamang nakatiklop sa isang tabi. <sup>8</sup> Kaya't pumasok din yung isang alagad na naunang dumating sa libingan. Nakita niya at Siya'y nanalig. <sup>9</sup> Hindi pa kasi nila alam ang sinulat ng mga propeta na sinasabing Siya'y dapat na bumangon mula sa mga patay.

### ***Nagpakita si Jesus sa Unang Pagkakataon***

<sup>10</sup> Kaya't bumalik uli ang mga alagad sa kanilang sariling tahanan. <sup>11</sup> Pero si Maria ay nakatayo at umiiyak sa labas ng libingan. Yumuko siya't sumilip sa loob ng libingan, <sup>12</sup> At nakita niya ang dalawang anghel na nakadamit ng puti at nakaupo sa lugar kung saan inilagay ang katawan ni Jesus. Ang isa'y nakaupo sa ulunang puwesto at ang isa nama'y sa paanan. <sup>13</sup> Sinabi nila sa kanya, "Babae, bakit ka umiiyak?" Sinabi niya sa kanila, "Dahil kinuha nila ang aking Panginoon at di ko alam kung saan nila Siya nilagay!" <sup>14</sup> At pagkasabi niya nito, lumingon siya at nakita niya si Jesus na nakatayo pero hindi niya nakilalang si Jesus iyon. <sup>15</sup> Sinabi sa kanya ni Jesus, "Babae, bakit ka umiiyak? Sino'ng hinahanap mo?" Sa pag-aakala niyang Siya ang hardinero, sinabi niya sa Kanya, "Manong, kung kayo po ang nagdala sa Kanya, sabihin n'yo po kung saan n'yo Siya inilagay at kukunin ko po Siya." <sup>16</sup> Sinabi sa kanya ni Jesus, "Maria!" Humarap siya at sinabi sa Kanya, "Raboni! (ibig sabihi'y, 'Guro') <sup>17</sup> Sinabihan siya ni Jesus, "Huwag mo Akong hawakan

dahil hindi pa ako umaakyat sa Aking Ama. Pero pumunta ka sa Aking mga kapatid at sabihin sa kanila, 'Paakyat Ako sa Aking Ama at sa inyong Ama, sa Aking Diyos at sa inyong Diyos.'

### ***Ang Tagumpay at Kasiyahan ay Inyo***

<sup>18</sup> Dumating si Maria Magdalena at sinabi sa mga alagad na nakita niya ang Panginoon at sinabi Niya ang mga bagay na ito sa kanya. <sup>19</sup> Kinagabihan ng araw na 'yon, sa unang araw ng linggo, nang ang mga pinto ay naka kandado kung saan nagkatipon ang mga alagad sa takot nila sa mga Judio, dumating si Jesus sa kanilang kalagitnaan at sinabi sa kanila, "Tagumpay at kasiyahan sa inyo!" <sup>20</sup> At pagkasabi Niya nito, pinakita Niya sa kanila ang Kanyang mga kamay at tagiliran. Kaya't natuwa ang mga alagad nang makita ang Panginoon. <sup>21</sup> Sinabing muli ni Jesus sa kanila, "Tagumpay at kasiyahan sa inyo: kung paanong pinadala Ako ng Aking Ama, gayun din, pinapadala Ko kayo." <sup>22</sup> At pagkasabi Niya nito ay hiningahan Niya sila at sinabi sa kanila, "Tanggapin n'yo ang Banal na Espiritu, <sup>23</sup> Kaninumang mga kasalanan ang inyong ipawalang-bisa, ang mga ito'y pinawalang-bisa na para sa kanila, kaninumang mga kasalanan ang inyong panatilihin, ang mga ito'y mananatili." <sup>24</sup> Pero si Tomas, alyas "Kambal" na isa sa labing-dalawa ay hindi nila kasama nang dumating si Jesus.

### ***Jesus, Ating Panginoon at Diyos***

<sup>25</sup> Kaya't sinabi ng ibang mga alagad sa kanya, "Nakita namin ang Panginoon!" Pero sinagot n'ya sila ng ganito, "Malibang makita ko sa Kanyang mga kamay ang marka ng mga pako at ilagay ko ang aking mga daliri sa mga hiwa ng mga pako, at mahipo ko ang Kanyang

tagiliran, hindi ako maniniwala!" <sup>26</sup> At lumipas muli ang walong araw, ang Kanyang mga alagad ay asa loob kasama si Tomas, at nakakandado ang mga pinto. Dumating si Jesus at tumayo sa gitna nila at sinabi, "Tagumpay at kasiyahan sa inyo!" <sup>27</sup> Sinabi Niya kay Tomas, "Abutin mo ng iyong mga daliri at pagmasdan ang Aking mga kamay. Iunat mo rin ang iyong kamay at ipasok sa Aking tagiliran. Huwag kang mag-alinlangan, kundi magtiwala." <sup>28</sup> At sumagot si Tomas, "Panginoon ko, at aking Diyos!" <sup>29</sup> Sinabi sa kanya ni Jesus, "Tomas, naniwala ka dahil nakita Mo 'Ko. Mapapalad sila na kahit hindi nakakita ay nanalig pa rin." <sup>30</sup> Sa totoo lang, marami pang ibang himala ang ginawa ni Jesus sa harap ng Kanyang mga alagad na di naisulat sa aklat na ito. <sup>31</sup> Ngunit ang mga ito ay naisulat para kayo'y manalig na si Jesus ang hinirang ng Diyos na Hari't Tagapagligtas, ang Anak ng Diyos at sa inyong pananalig ay magkaroon kayo ng buhay na pinagpala sa pamamagitan ng Kanyang pangalan.

### ***Huwag Balikan ang Nakaraan at Sumunod***

**21** Pagkatapos ng mga bagay na ito, nagpakitang muli si Jesus sa mga alagad sa dagat ng Tiberias. At sa ganitong paraan Siya nagpakita: <sup>2</sup> Magkakasama sina Simon Pedro, Tomas na alyas "Kambal", Nataniel na taga Cana sa Galilea, ang mga anak na lalake ni Zebedee, at dalawa pa sa Kanyang mga alagad. <sup>3</sup> Sinabi ni Simon Pedro sa kanila, "Mangingisda ako." Sinabi nila, "Sama din kami!" Umalis sila't agad na sumakay sa bangka. Wala silang huli nang gabing iyon. <sup>4</sup> Pero pagsapit ng umaga, tumayo si Jesus sa pampang, ngunit di alam ng mga alagad na Siya si Jesus.

### ***Wala Silang Nahuling Isda***

<sup>5</sup> Sinabi ni Jesus sa kanila, "Mga anak, may pang-ulam ba kayo diyan?" Sumagot sila, "Wala po." <sup>6</sup> Sinabi ni Jesus sa kanila, "Ihagis n'yo ang lambat sa bandang kanan ng bangka at makakakita kayo. Inihagis nga nila doon at ngayon ay halos di na nila ito mahila sa dami ng mga isdang nahuli. <sup>7</sup> Kaya't ang alagad na malapit sa puso ng Panginoon ay nagsabi kay Pedro, "Ang Panginoon yun!" Nang marinig ni Simon Pedro na ang Panginoon yun, nagdamit siya (dahil siya'y nakahubad) at tumalon sa dagat. <sup>8</sup> At dumating ang ibang mga alagad na nakasakay sa maliit na bangka dala-dala ang lambat na may lamang isda. Hindi sila kalayuan sa pampang, halos 90 metro lang ang distansya.

### ***Binigyan Sila ni Jesus ng Higit pa sa Kanilang Pangangailangan***

<sup>9</sup> Pagkababa nila sa pampang, nakita nilang may isdang naka salang sa nagbabagang uling at mayroon ding tinapay. <sup>10</sup> Sinabi sa kanila ni Jesus, "Magdala kayo ng mga isdang nahuli n'yo." <sup>11</sup> Umakyat si Simon Pedro sa bangka at hinila ang lambat sa lupa puno ng malalaking isda - 153 ang bilang. Sa kabila ng dami nito, hindi napunit ang lambat. <sup>12</sup> Sinabi ni Jesus sa kanila, "Halikayo't kumain." Walang nagtanong sa mga alagad sa Kanya, "Sino po Kayo?" Alam nila na Siya ang Panginoon. <sup>13</sup> Pagdating ni Jesus sa hapag, kinuha Niya ang tinapay at ibinahagi sa kanila, ganoon din sa isda. <sup>14</sup> Ito na ang pangatlong beses na nagpakita si Jesus sa Kanyang mga alagad matapos Niyang bumangon mula sa mga patay.



## ***Pag-Ibig: Ang Motibasyon sa Paglilingkod***

<sup>15</sup> Pagkatapos nilang kumain, sinabi ni Jesus kay Simon Pedro, "Simon, anak ni Jona, mahal mo ba Ko ng iyong buhay higit sa mga ito? Sinabi niya, "Opo, Panginoon; mahal ko po kayo gaya ng isang kaibigan." Sinabi Niya sa kanya, "Pakainin mo ang Aking mga kordero." <sup>16</sup> Sinabi Niyang muli sa ikalawang pagkakataon, "Simon, anak ni Jona, mahal mo ba Ko ng iyong buhay? Sinabi niya sa Kanya, "Opo, Panginoon, alam N'yo na mahal ko kayo gaya ng isang kaibigan." Sinabi Niya sa kanya, "Pakainin mo ang Aking mga tupa." <sup>17</sup> Sinabi Niya sa kanya sa pangatlong pagkakataon, "Simon, anak ni Jona, mahal mo ba Ako gaya ng isang kaibigan?" Nasaktan na si Pedro dahil tatlong beses na Siyang nagtanong, "Mahal mo ba Ko?" At sinabi niya sa Kanya, "Panginoon, alam N'yo po ang lahat ng bagay at alam N'yo po na mahal ko Kayo gaya ng isang kaibigan." Sinabi ni Jesus sa kanya, "Pakainin mo ang Aking mga tupa." <sup>18</sup> Sasabihin Ko sa'yo ang totoo, noong kabataan mo pa, nagbibihis ka't nagpupunta saan mo man gusto. Pero pagtanda mo, iuunat mo ang iyong mga kamay at may magbibihis at magdadala sa'yo sa lugar na di mo gustong pumunta." <sup>19</sup> Sinabi Niya ito bilang pahiwatig kung anong uri ng kamatayan luluwalhatiin niya ang Diyos. At pagkasabi Niya nito ay sinabi Niya, "Sumunod ka sa Akin."

## ***Ituon ang Paningin kay Jesus***

<sup>20</sup> Paglingon ni Pedro, nakita niya na sumusunod ang alagad na malapit sa puso ng Panginoon. Siya ang nakahiga sa dibdib Niya nang hapunan at nagsabi ng, "Panginoon, sino po ang magtataksil sa Inyo?" <sup>21</sup> Nang makita siya ni Pedro, sinabi niya kay Jesus, "Panginoon,

at ano po ang mangyayari sa taong ito?" <sup>22</sup> Sinabi ni Jesus sa kanya, "Kung gusto Kong manatili siyang buhay hanggang sa pagbabalik Ko, ano ito sa'yo? Sumunod ka sa Akin." <sup>23</sup> Kaya't kumalat ang salitang ito sa mga kapatiran na ang alagad na ito ay hindi mamamatay. Pero hindi sinabi ni Jesus sa kanya, "Hindi siya mamamatay;" kundi, "Kung gugustuhin Ko na manatili siyang buhay hanggang sa pagbabalik Ko, ano ito sa'yo?" <sup>24</sup> Ito ang alagad na nagbibigay testimoniya at ang nagsulat sa mga bagay na ito. Alam naming totoo ang kanyang testimoniya. <sup>25</sup> At marami pang ibang ginawa si Jesus na kung isusulat silang lahat, sa palagay ko, maski na ang buong mundo ay walang sapat na lugar sa dami ng mga librong maisusulat.

---

## ***Personal na Panalangin***

Panginoong Jesus, marami pong salamat sa iyong dakilang pag-ibig sa akin. Inalay N'yo po ang Inyong buhay para sa aking kaligtasan. Ang buhay ko ay mula po sa Inyo pati na ang lahat ng mga biyayang tinatamasa ko sa araw-araw: pamilya, mga kaibigan, aking hanap - buhay at mga ari-arian. Salamat po na Kayo po'y dumating sa lupa upang ipakita sa amin ang liwanag ng buhay. Salamat po sa Iyong mga Salita na nagdulot sa akin na maunawaan ang katotohanan. Salamat po na nais pa Ninyo akong pagpalain di lamang sa buhay na ito kundi sa buhay na darating. Salamat po na sa kabila ng lahat ng problema ng buhay, ako po'y may pag-asa dahil sa Inyong magandang plano sa akin. Nais ko pong makilala Kayo at ang inyong plano sa aking buhay. Nais ko pong sumunod sa Inyo dahil po Kayo ang tunay na Diyos at Tagapagligtas ng aking buhay. Turuan N'yo po akong magmahal, manalig at sumunod araw-araw. Patawad po, Panginoon sa aking mga pagkakamali. Tinatanggap ko po ang Inyong kapatawaran sa aking mga kasalanan. Pagpalain N'yo pa po ang aking buhay. Amen.

## ***Pangwakas na Salita***

Kaibigan, naway napagpala ka sa iyong binasa. Kung may kumento ka o katanungan tungkol sa iyong mga nabasa, kung nais mo pang makilala ang Panginoong Jesus o di kaya'y may iba ka pang personal na katanungan. Huwag mahiyang sumulat sa email na ito: [jesus.ang.verbo@gmail.com](mailto:jesus.ang.verbo@gmail.com) o di kaya'y tumawag/mag-text sa mga numerong ito: 0917-715-0777, at 0999-996-5100. Ang serbisyong ito ay totoo at walang bayad. Pagpalain ka ng Diyos!